Strategia

rozwoju dydaktyki

w Uniwersytecie Łódzkim

Wprowadzenie

Strategia Rozwoju Dydaktyki Uniwersytetu Łódzkiego powstała z przekonania, że **wysoka jakość kształcenia akademickiego wymaga świadomego, systemowego i długofalowego wspierania zarówno osób uczących się, jak i tych, które odpowiadają za organizację i realizację procesu dydaktycznego**. Jej fundamentem jest dążenie do podnoszenia jakości i skuteczności uczenia się, z uwzględnieniem zasad andragogiki, różnorodnych potrzeb edukacyjnych oraz zmieniających się uwarunkowań społecznych, technologicznych i zawodowych. Równie istotnym założeniem jest wzmacnianie satysfakcji z prowadzenia zajęć dydaktycznych, rozwijanie kultury doskonalenia zawodowego oraz budowanie właściwej równowagi między działalnością naukowo-badawczą a dydaktyczną, jako wzajemnie uzupełniającymi się filarami misji Uniwersytetu.

Strategia ma stanowić drogowskaz dla wszystkich osób zaangażowanych w proces kształcenia w Uniwersytecie Łódzkim. Jej adresatami są osoby prowadzące zajęcia dydaktyczne, niezależnie od formy zatrudnienia, zajmowanego stanowiska i stażu pracy, zarówno rozpoczynające karierę dydaktyczną, jak i posiadające wieloletnie doświadczenie. Dokument skierowany jest również do osób przygotowujących się do podjęcia pracy dydaktycznej, w szczególności kształcących się w szkołach doktorskich oraz studiujących na kierunkach i specjalnościach nauczycielskich. Ważną grupę odbiorców stanowią osoby studiujące, będące uczestnikami procesu kształcenia i odbiorcami oferowanych im doświadczeń edukacyjnych, a także osoby koordynujące rozwój dydaktyki na poziomie Uczelni i wydziałów oraz wszystkie osoby i jednostki wspierające proces dydaktyczny.

Szczególnie istotnym założeniem Strategii jest wsparcie osób, które dopiero rozpoczynają pracę dydaktyczną lub przygotowują się do jej podjęcia. Służyć temu ma kompleksowy system wsparcia i rozwoju, obejmujący również obowiązkowy onboarding dydaktyczny. Ważne jest bowiem, aby każda osoba rozpoczynająca pracę dydaktyczną w Uniwersytecie Łódzkim miała poczucie, że od początku otrzyma odpowiednie przygotowanie i niezbędną pomoc,

a w przypadku pojawienia się trudności czy wątpliwości będzie mogła liczyć na wsparcie. Strategia uwzględnia również potrzeby wszystkich osób już prowadzących zajęcia dydaktyczne, które chcą rozwijać swoje kompetencje dydaktyczne i cyfrowe, z poszanowaniem ich dotychczasowego doświadczenia i poziomu zaawansowania. Wierzymy, że dobra dydaktyka opiera się przede wszystkim na relacjach międzyludzkich, wspieranych przez odpowiednie rozwiązania organizacyjne. Poprzez działania ukierunkowane na rozwój dydaktyki w Uniwersytecie Łódzkim chcemy podkreślać, że prowadzenie zajęć dydaktycznych jest naturalną przestrzenią spotkania osób nauczających i uczących się, które mogą wzajemnie rozwijać się i wzbogacać swoją wiedzę. Dydaktyka powinna stwarzać nie tylko możliwość budowania relacji między mentorem (nauczycielem/nauczycielką) a osobą studiującą, lecz także sprzyjać współpracy osób o różnym doświadczeniu dydaktycznym, wymianie dobrych praktyk i wspólnemu poszukiwaniu skutecznych rozwiązań.

Dydaktyka akademicka ma wiele celów i wymiarów. Poza zdobywaniem wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oczekiwanych od absolwentów studiów powinna rozwijać ciekawość świata, krytyczne myślenie, gotowość do wychodzenia poza utarte schematy, umiejętność zadawania pytań oraz odwagę w poszukiwaniu kreatywnych rozwiązań. Jej celem jest również przygotowanie absolwentów różnych typów studiów do podejmowania wyzwań zawodowych w wymiarze lokalnym, krajowym, międzynarodowym i globalnym. Osoby studiujące, a następnie absolwenci Uniwersytetu Łódzkiego, powinny nie tylko dążyć do rozumienia otaczającego ich świata, ale również chcieć zmieniać go z korzyścią dla siebie i innych. Równie ważna jest otwartość osób, które podejmują odpowiedzialność za rozwój innych. Dydaktyka powinna zatem przynosić nie tylko wymierne efekty, lecz także satysfakcję wszystkim uczestnikom procesu kształcenia. Aby było to możliwe, konieczne są zmiany systemowe obejmujące planowanie, organizację, realizację i monitorowanie efektów podejmowanych działań. Dlatego Strategia uwzględnia zarówno rozwiązania dotyczące organizacji dydaktyki jako całości, jak i działania wspierające proces kształcenia na poziomie kierunków studiów, poszczególnych przedmiotów oraz konkretnych zajęć dydaktycznych. Wszystkie te działania służą nadrzędnemu celowi, jakim jest nieustanny rozwój człowieka.

Jesteśmy przekonani, że rzeczywisty rozwój dydaktyki jest możliwy dzięki wspieraniu nauczycieli/nauczycielek akademickich, tworzeniu im warunków do doskonalenia zawodowego, zapewnianiu odpowiednich narzędzi motywacyjnych oraz zasobów niezbędnych w codziennej pracy. Jednocześnie, mając na względzie skuteczność podejmowanych działań i oferowanych możliwości rozwoju, istotne jest oczekiwanie, że zdobywana wiedza i umiejętności będą wykorzystywane w praktyce dydaktycznej, a rozwój zawodowy będzie świadomie planowany i konsekwentnie realizowany.

Dążąc do rozwoju dydaktyki akademickiej w Uniwersytecie Łódzkim, chcemy integrować cztery perspektywy:

1. **Potrzeby nauczycieli/nauczycielek akademickich** – wynikające z ich dotychczasowych doświadczeń dydaktycznych, napotykanych wyzwań oraz postrzegania Uniwersytetu jako miejsca kształcenia, rozwoju człowieka i prowadzenia działalności naukowej.
2. **Potrzeby osób studiujących** – którzy łączą różne sfery życia, funkcjonują w środowisku cyfrowym, a jednocześnie dążą do rozwoju osobistego i zawodowego oraz chcą wykorzystywać zdobywaną wiedzę i umiejętności z korzyścią dla siebie i swojego otoczenia.
3. **Potrzeby osób przygotowujących się do pracy dydaktycznej** – zarówno na poziomie akademickim, w szczególności osób kształcących się w szkołach doktorskich, jak i na innych poziomach edukacji, w tym osób studiujących na kierunkach i specjalnościach nauczycielskich, wymagających odpowiedniego przygotowania metodycznego oraz wsparcia w zakresie wykorzystywania narzędzi dydaktycznych.
4. **Trendy we współczesnej dydaktyce** – obserwowane na innych uczelniach krajowych oraz w zagranicznych ośrodkach akademickich, stanowiące punkt odniesienia dla **doskonalenia jakości kształcenia w Uniwersytecie Łódzkim.**

Wartości

Dbając o tak rozumiany, zrównoważony rozwój dydaktyki na Uniwersytecie Łódzkim, kierujemy się wartościami określonymi w Strategii Uniwersytetu Łódzkiego: **odwagą, ciekawością, zaangażowaniem, współpracą i szacunkiem.**

- **Wzajemne zrozumienie i szacunek** – dążymy do wzajemnego uznania i poszanowania roli nauczycieli/nauczycielek akademickich oraz osób studiujących w procesie kształcenia. Doceniamy wiedzę, doświadczenie, zaangażowanie i kompetencje nauczycieli/nauczycielek jako fundament skutecznego nauczania, a jednocześnie dostrzegamy potrzeby, aspiracje i perspektywę osób studiujących, którzy funkcjonują w dynamicznie zmieniającym się świecie i poszukują skutecznych sposobów zdobywania wiedzy, rozwijania umiejętności i kompetencji. Szczególne znaczenie przypisujemy wzajemnemu zrozumieniu, otwartości na różne sposoby myślenia, autentycznemu dialogowi oraz budowaniu relacji opartych na partnerstwie i wzajemnym szacunku.
- **Kreacja wiedzy** – dążymy do budowania wiedzy osób studiujących na podstawie przekazywanych im oraz samodzielnie pozyskiwanych informacji, zdobywanych doświadczeń i kontaktu z praktyką, poprzez łączenie tych elementów z własnymi przemyśleniami i refleksją nad rozwiązywanymi problemami. Mamy świadomość, że jest to zadanie wymagające szczególnej odpowiedzialności. Wiedzę rozwijamy również u nauczycieli/nauczycielek akademickich, wzbogacając ich dotychczasowe doświadczenie i wiedzę merytoryczną o nowe umiejętności w zakresie skutecznego kształcenia innych oraz wiedzę na temat specyfiki i cech współczesnych osób uczących się. Motywujemy nauczycieli/nauczycielki do autentycznego dzielenia się własną wiedzą, jej ciągłego aktualizowania oraz skutecznego przekazywania osobom studiującym. Działania te służą rozwijaniu pasji samych nauczycieli/nauczycielek oraz inspirowaniu osób studiujących do podobnego rozwoju.
- **Praktyczność** – motywujemy nauczycieli akademickich/nauczycielki akademickie i osoby studiujące do dzielenia się własnymi doświadczeniami zawodowymi z określonych dziedzin. Jednocześnie umożliwiamy osobom studiującym poznawanie

praktycznych aspektów zdobywanej wiedzy, m.in. poprzez spotkania z przedstawicielami biznesu, obserwację pracy w przedsiębiorstwach, obserwację zjawisk oraz aktywne uczestnictwo w sytuacjach i wydarzeniach o charakterze lokalnym i krajowym, w tym gospodarczym, podejmowanie pracy zawodowej oraz analizowanie rzeczywistych przykładów. Chcemy, aby dydaktyka miała autentyczny sens i kształtowała osoby o szerokich horyzontach myślowych, wszechstronnej wiedzy i gotowości do podejmowania wyzwań zawodowych.

- **Uczciwość i rzetelność** – celem Uczelni jest tworzenie warunków, w których osoby prowadzące zajęcia dydaktyczne mogą równocześnie rzetelnie prowadzić badania naukowe, zdobywać wartościowe doświadczenia dydaktyczne oraz przekazywać osobom uczącym się własną, systematycznie aktualizowaną wiedzę. Równie istotne jest, aby osoby studiujące wykazywały się rzeczywistym zaangażowaniem, umiejętnością krytycznego myślenia oraz uczciwością w procesie uczenia się, także w obliczu wyzwań związanych z rozwojem sztucznej inteligencji.
- **Otwartość** – motywujemy nauczycieli akademickich/nauczycielki akademickie i osoby studiujące do otwartości na innych, tolerancji i akceptacji oraz postrzegania ludzi przez pryzmat ich wiedzy i sposobu myślenia, a nie cech indywidualnych. Zachęcamy również do przyjmowania nowych informacji, niekiedy odmiennych od utrwalonego obrazu rzeczywistości i dotychczasowych sposobów myślenia, a także do poznawania nowych metod i sposobów uczenia się. Motywujemy ponadto do otwartości na problemy współczesnego i przyszłego świata oraz gotowości do wspólnego dbania o jego dobrobyt.
- **Poczucie bezpieczeństwa** – dążymy do tego, aby zarówno nauczyciele akademiccy/nauczycielki akademickie, jak i osoby studiujące czuły się bezpiecznie w środowisku akademickim, z uwzględnieniem równowagi między zaangażowaniem i skutecznością wykonywania obowiązków a odpoczynkiem oraz dostępem do wsparcia w sytuacjach trudnych i konfliktowych.

- **Skuteczność uczenia się** – dążymy do rzeczywistego rozwoju osób uczących się, a także ciągłego poszerzania wiedzy i horyzontów myślowych dydaktyków. Motywujemy do jasnego formułowania celów kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów, celów przedmiotów oraz zadań stawianych osobom uczącym się, z uwzględnieniem zakładanych efektów uczenia się. Podkreślamy również znaczenie skutecznego i sprawiedliwego oceniania, które wspiera rozwój poprzez właściwie sformułowaną, świadomą informację zwrotną oraz wzmacnia poczucie sensu uczenia innych i samego siebie. Jednocześnie mamy świadomość, że cele uczenia się mogą mieć zarówno charakter dydaktyczny, mierzony osiąganiem efektów uczenia się, jak i aplikacyjny czy pragmatyczny, związany z przydatnością zdobywanej wiedzy i umiejętności w rzeczywistości pozauczelnianej. Wszystkie te kategorie uznajemy za równie ważne, co chcemy uświadamiać zarówno nauczycielom/nauczycielkom akademickim, jak i osobom studiującym.
- **Docenianie** – chcemy doceniać nauczycieli akademickich/nauczycielki akademickie i motywować ich/je do ciągłego rozwoju poprzez wskazywanie rzeczywistych korzyści niematerialnych, takich jak satysfakcja, poczucie realizacji misji i własnego rozwoju, oraz materialnych, obejmujących dostęp do odpowiednich zasobów i narzędzi, a także stosowne wynagradzanie. Uwzględniamy przy tym czas niezbędny do przygotowania zajęć dydaktycznych o wysokiej jakości. Jednocześnie chcemy doceniać osoby studiujące i motywować je do osiągania sukcesów naukowych, rozwoju osobistego i zawodowego, doskonalenia własnych cech oraz podejmowania odważnych inicjatyw zawodowych i działań na rzecz otoczenia.
- **Systematyczne podnoszenie jakości kształcenia** – dążymy do motywowania nauczycieli/nauczycielek akademickich do coraz lepszego planowania procesu dydaktycznego, projektowania materiałów dydaktycznych oraz doskonalenia metod nauczania i oceniania. Zależy nam również na świadomym wspieraniu osób studiujących w bezpiecznym rozpoczynaniu aktywności zawodowej i funkcjonowaniu na rynku pracy, zgodnie z założeniami dotyczącymi zawodów, do których

przygotowują poszczególne programy studiów. Systematyczne doskonalenie jakości kształcenia wiąże się także z motywowaniem osób studiujących do logicznego i krytycznego myślenia oraz rozwijania innych kompetencji przyszłości.

CELE STRATEGICZNE

1. UZASADNIONE WDRAŻANIE SZTUCZNEJ INTELIGENCJI (AI) W DYDAKTYCE

Rozwój sztucznej inteligencji jest dynamicznym procesem, który należy zaakceptować i uwzględnić w dydaktyce akademickiej. Stanowi on zarówno wyzwanie, jak i realną szansę na doskonalenie działań, metod i materiałów dydaktycznych, zwiększanie ich dostępności oraz dostosowywanie rozwiązań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb osób uczących się. Sztuczna inteligencja może być skutecznie wykorzystywana zarówno przez nauczycieli akademickich/nauczycielki akademickie, jak i osoby studiujące. Powinna jednak pełnić funkcję narzędzia wspierającego i usprawniającego podejmowane działania, a jej zastosowanie każdorazowo wiązać się z racjonalną oceną proponowanych rozwiązań dokonywaną przez człowieka. Nie ograniczamy zatem możliwości korzystania z AI, lecz dążymy do uregulowania zasad jej stosowania poprzez odpowiednie przepisy wewnętrzne, umożliwiające elastyczne dostosowanie do potrzeb i specyfiki poszczególnych dyscyplin naukowych, w ramach których realizowane są programy studiów. Wykorzystywanie sztucznej inteligencji w procesie nauczania i uczenia się jest zatem dozwolone, pod warunkiem jasnego określenia sposobu i zakresu jej zastosowania, każdorazowej weryfikacji i modyfikacji wygenerowanych treści przez człowieka oraz krytycznej oceny jakości i zasadności proponowanych rozwiązań.

2. WSPIERANIE NOWYCH PRACOWNIKÓW ORAZ TWORZENIE MOŻLIWOŚCI ROZWOJU ZAWODOWEGO

Osoby rozpoczynające pracę na stanowiskach dydaktycznych nie zawsze dysponują odpowiednim przygotowaniem pedagogicznym i dydaktycznym. W konsekwencji już na początku pracy mogą doświadczać frustracji i poczucia osamotnienia w obliczu nowych obowiązków i wyzwań. Dlatego jednym z założeń Strategii jest zapewnienie wsparcia,

narzędzi i szkoleń umożliwiających zdobywanie kompetencji niezbędnych do komfortowego i skutecznego prowadzenia zajęć dydaktycznych, od poziomu podstawowego po zaawansowany. Rozwiązania te kierujemy również do przyszłych dydaktyków akademickich, w szczególności osób kształcących się w szkołach doktorskich, oraz przyszłych nauczycieli/nauczycielek na niższych poziomach edukacji, studiujących na kierunkach i specjalnościach nauczycielskich. W analogiczny sposób wspieramy praktyków, w tym przedstawicieli biznesu, którzy podejmują się prowadzenia zajęć dydaktycznych na Uniwersytecie Łódzkim. Zapewniamy także pomoc i inspirację bardziej doświadczonym dydaktykom, którzy mogą w takim samym zakresie korzystać z oferowanych narzędzi rozwojowych oraz zwracać się o wsparcie w doskonaleniu swoich kompetencji dydaktycznych.

3. ZARZĄDZANIE PROCESEM DYDAKTYCZNYM NA POZIOMIE CAŁEJ UCZELNI

Dydaktyka, podobnie jak każdy inny obszar działalności Uczelni, wymaga odpowiedniego zarządzania, obejmującego planowanie działań nauczycieli/nauczycielek akademickich, formułowanie osiągalnych celów w porozumieniu z pracownikami, motywowanie poprzez docenianie i systematyczne przekazywanie informacji zwrotnej, ocenę podejmowanych działań oraz tworzenie możliwości rozwoju połączonych z analizą jego rezultatów. Równie istotne są budowanie atmosfery współpracy między nauczycielami/nauczycielkami akademickimi oraz w relacjach między nauczycielami/nauczycielkami a osobami studiującymi, a także wspieranie rozwoju talentów. Strategia Rozwoju Dydaktyki zakłada zatem możliwość planowania działań zgodnych z programami studiów oraz ich doskonalenia, uwzględnianie rozwoju dydaktycznego w celach i obowiązkach osób zatrudnionych na stanowiskach dydaktycznych i badawczo-dydaktycznych, a także zapewnianie narzędzi motywowania materialnego i niematerialnego wspierających indywidualny rozwój pracowników. Obejmuje również tworzenie możliwości doskonalenia zawodowego,

przekazywanie informacji zwrotnej na temat prawidłowości realizowanych działań oraz motywowanie do wdrażania poznanych rozwiązań dydaktycznych. Nie mniej ważne jest kształtowanie atmosfery współpracy i wzajemnego wsparcia. Nauczyciele akademiccy/nauczycielki akademickie powinni/powinny mieć zapewnione prawo do korzystania z pomocy, otwartego przyznawania się do błędów w celu unikania ich w przyszłości, a także do komunikowania niewiedzy czy braku wystarczającego doświadczenia wobec współpracowników, przełożonych, podwładnych oraz innych osób udzielających im wsparcia. Jednocześnie motywujemy nauczycieli/nauczycielki do tworzenia analogicznej atmosfery w relacjach z osobami studiującymi, które również mają prawo do niewiedzy, popełniania błędów i stopniowego rozwoju.

4. ZAPEWNIANIE PRZYDATNOŚCI PROCESU UCZENIA SIĘ

Zarówno osoby studiujące, jak i prowadzące zajęcia dydaktyczne oczekują, że zdobywana wiedza, rozwijane umiejętności i kompetencje oraz pozyskiwane informacje będą miały określony sens i praktyczne zastosowanie. Dlatego niniejsza Strategia zachęca nauczycieli akademickich/nauczycielki akademickie do ukazywania praktycznej wartości studiowania, a jednocześnie podkreśla ich prawo do oczekiwania podobnego podejścia w odniesieniu do własnego rozwoju. Zadaniem nauczycieli/nauczycielek, poza przekazywaniem aktualnej i rzetelnej wiedzy, jest również wyjaśnianie celów oraz przydatności przekazywanych treści w kształtowaniu światopoglądu, poszerzaniu wiedzy i świadomości osób studiujących, a także w ich przyszłej aktywności zawodowej. Można to osiągać poprzez stosowanie praktycznych metod dydaktycznych, stwarzanie przestrzeni do dyskusji oraz jasne formułowanie celów kształcenia. Jednocześnie nauczyciele akademiccy/nauczycielki akademickie, dbając o własny rozwój, między innymi poprzez udział w szkoleniach, mają prawo oczekiwać jasnego wskazania przydatności przekazywanych treści oraz wsparcia w dostosowywaniu poznawanych rozwiązań do indywidualnych potrzeb i wyzwań dydaktycznych. Strategia zakłada również zapewnienie elastyczności ścieżek kształcenia, w tym możliwości wyboru przedmiotów spoza własnego kierunku studiów, zgodnie z zainteresowaniami osób

studiujących. Rozwiązanie to sprzyja ich pełniejszemu rozwojowi podczas studiowania na Uniwersytecie Łódzkim.

5. ZAPEWNIENIE ZASOBÓW NIEZBĘDNYCH DO REALIZACJI ZADAŃ DYDAKTYCZNYCH, W TYM NOWOCZESNYCH TECHNOLOGII, MATERIAŁÓW EDUKACYJNYCH, NARZĘDZI DYDAKTYCZNYCH, SZKOLEŃ ORAZ NARZĘDZI SZTUCZNEJ INTELIGENCJI.

Zarówno osoby studiujące, jak i prowadzące zajęcia dydaktyczne powinny dostrzegać sens i przydatność pozyskiwanych informacji oraz rozwijanej wiedzy, umiejętności i kompetencji. Dlatego niniejsza Strategia zachęca nauczycieli akademickich/nauczycielki akademickie do ukazywania praktycznej wartości studiowania, a jednocześnie przyznaje im prawo do oczekiwania podobnego podejścia w odniesieniu do własnego rozwoju. Zadaniem nauczycieli/nauczycielek, poza przekazywaniem aktualnej wiedzy o wysokiej jakości, jest również wyjaśnianie celów i przydatności przekazywanych treści dla kształtowania światopoglądu, poszerzania wiedzy i świadomości osób studiujących oraz ich przyszłej aktywności zawodowej. Można to osiągać poprzez stosowanie praktycznych metod dydaktycznych, umożliwianie dyskusji oraz jasne formułowanie celów kształcenia. Jednocześnie nauczyciele akademiccy/nauczycielki akademickie, dbając o własny rozwój, między innymi poprzez udział w szkoleniach, mają prawo oczekiwać zrozumienia przydatności przekazywanych treści oraz wsparcia w dostosowywaniu poznawanych rozwiązań do indywidualnych potrzeb i wyzwań dydaktycznych. Strategia zakłada również zapewnienie elastyczności ścieżek kształcenia, w tym możliwości wyboru przedmiotów spoza własnego kierunku studiów, zgodnie z zainteresowaniami osób studiujących. Pozwala to na ich pełniejszy rozwój w trakcie studiowania na Uniwersytecie Łódzkim.

6. UWZGLĘDNIANIE NEURORÓŻNORODNOŚCI, INDYWIDUALNYCH SZCZEGÓLNYCH POTRZEB ORAZ MOŻLIWOŚCI POZNAWCZYCH OSÓB STUDIUJĄCYCH I UCZĄCYCH SIĘ W PROCESIE KSZTAŁCENIA

Uniwersytet Łódzki pozostaje otwarty na potrzeby i możliwości wszystkich osób uczestniczących w procesie kształcenia. Zgodnie z założeniami niniejszej Strategii osoby studiujące i uczące się mają prawo do zgłaszania swoich szczególnych potrzeb bezpośrednio osobom prowadzącym zajęcia, korzystania ze wsparcia odpowiednich jednostek wewnętrznych Uczelni oraz oczekiwania poszanowania ich indywidualnych cech i możliwości. Jednostki wspierające przekazują dydaktykom rekomendacje dotyczące pracy zarówno z konkretnymi osobami, jak i z osobami doświadczającymi podobnych trudności lub ograniczeń. Umożliwiają również uzyskanie bardziej szczegółowych porad i wsparcia dostosowanego do potrzeb nauczycieli/nauczycielek akademickich. Podobnie nauczyciele akademiccy/nauczycielki akademickie, którzy sami/które same doświadczają neuroróżnorodności, mają szczególne potrzeby lub specyficzne możliwości poznawcze, mogą korzystać ze wsparcia odpowiednich jednostek wewnętrznych. Mogą także komunikować swoje potrzeby, między innymi w kontaktach z przełożonymi oraz osobami prowadzącymi szkolenia lub konsultacje dydaktyczne, aby były one w równym stopniu respektowane.

7. BUDOWANIE WIZERUNKU UCZELNI OTWARTEJ I PRZYJAZNEJ JAKO MIEJSCA PRACY I KSZTAŁCENIA

Dążymy do tego, aby Uniwersytet Łódzki w coraz większym stopniu otwierał się na współpracę z otoczeniem oraz osobami indywidualnymi, również w obszarze dydaktyki. Umożliwiamy korzystanie z różnych form wsparcia szkołom i nauczycielom/nauczycielkom reprezentującym niższe poziomy kształcenia, podmiotom zewnętrznym (firmom i organizacjom) oraz osobom prywatnym, stwarzając możliwości wymiany doświadczeń, zadawania pytań i zdobywania wiedzy. Chcemy, aby Uniwersytet Łódzki był postrzegany jako

miejsce wspierające rozwój osób planujących w przyszłości podjęcie pracy na stanowiskach dydaktycznych lub badawczo-dydaktycznych, a jednocześnie jako uczelnia otwarta i nowoczesna, przyjazna przyszłym osobom studiującym oraz osobom zamierzającym kształcić się w szkołach doktorskich. W ten sposób budujemy przekonanie, że osoby rozważające Uniwersytet Łódzki jako potencjalne miejsce zatrudnienia lub kształcenia mogą liczyć na dostęp do wiedzy i odpowiednie wsparcie zarówno po podjęciu pracy, jak i po rozpoczęciu nauki.

CELE OPERACYJNE I KIERUNKO DZIAŁAŃ WYNIKAJĄCE Z CELÓW STRATEGICZNYCH

CEL STRATEGICZNY 1: **UZASADNIONE WDRAŻANIE AI (SZTUCZNEJ INTELIGENCJI) W DYDAKTYCE**

CEL OPERACYJNY 1.1: **ODPOWIEDZIALNE I OSTROŻNE WYKORZYSTYWANIE AI DO WSPIERANIA I USPRAWNIANIA DZIAŁAŃ DYDAKTYCZNYCH, Z UWZGLĘDNIENIEM OCENY STOSOWNOŚCI TREŚCI ORAZ POSZANOWANIA PRAW AUTORSKICH**

DZIAŁANIE 1: Wprowadzenie regulacji wewnętrznych dotyczących możliwości wykorzystywania sztucznej inteligencji w procesie nauczania i uczenia się, w tym zasad dokumentowania i oznaczania sposobu jej wykorzystania. W ramach tych regulacji nauczyciel akademicki/nauczycielka akademicka może elastycznie określać zasady, zakres i warunki korzystania z AI w odniesieniu do danego przedmiotu, poszczególnych zadań oraz sposobów weryfikacji efektów uczenia się.

DZIAŁANIE 2: Weryfikacja istniejących regulacji wewnętrznych dotyczących wykorzystania sztucznej inteligencji w procesie dyplomowania, obejmujących organizację seminariów, zasady dokumentowania przebiegu przygotowywania pracy dyplomowej oraz zakres dopuszczalnego wsparcia AI, wraz z określeniem zasad oznaczania jej wykorzystania, w tym sposobu deklarowania użytych narzędzi oraz możliwości weryfikacji samodzielności pracy autora poprzez konsultacje, prezentację procesu przygotowywania pracy lub obronę uzyskanego rezultatu.

DZIAŁANIE 3: Realizacja cyklu obowiązkowych szkoleń dotyczących krytycznej oceny wiarygodności, poprawności i jakości treści generowanych przez sztuczną inteligencję, rozpoznawania potencjalnych błędów, halucynacji, stronniczości i ograniczeń systemów AI, a także zasad odpowiedzialnej weryfikacji, wykorzystywania i dokumentowania rezultatów uzyskanych za pomocą tych narzędzi. Szkolenia obejmują również zagadnienia związane z możliwościami rozpoznawania treści wygenerowanych przez AI i tworzonych bez jej udziału oraz potrzebą i sposobami modyfikowania treści przez osoby studiujące i prowadzące zajęcia dydaktyczne. Szkolenia skierowane są do nauczycieli/nauczycielek akademickich, osób studiujących oraz kształcących się w szkołach doktorskich.

DZIAŁANIE 4: Realizacja cyklicznych szkoleń dotyczących praw autorskich, bezpieczeństwa informacji, poufności danych oraz ochrony tajemnicy zawodowej i badawczej w kontekście wykorzystywania przez AI treści pochodzących ze źródeł zewnętrznych. Szkolenia obejmują również ryzyko nieuprawnionego pozyskania lub utraty danych osobowych podczas korzystania ze sztucznej inteligencji, warunki stosowania zewnętrznych narzędzi AI oraz zasady korzystania z narzędzi dopuszczonych przez Uniwersytet Łódzki do pracy z danymi uczelnianymi.

DZIAŁANIE 5: Opracowanie kodeksu wykorzystania sztucznej inteligencji w dydaktyce na Uniwersytecie Łódzkim, uwzględniającego przykłady dopuszczalnych i niedopuszczalnych zastosowań AI, sposoby deklarowania jej użycia oraz skalę określającą, czy w ramach danego

zadania korzystanie z AI jest niedozwolone, dopuszczone w ograniczonym zakresie, dozwolone lub wymagane. Zasady te powinny uwzględniać cele dydaktyczne, w tym zakładane efekty uczenia się, a kodeks powinien być systematycznie aktualizowany wraz z rozwojem narzędzi AI. Uzupełnieniem kodeksu będzie przedstawienie dobrych praktyk, przykładów zastosowania sztucznej inteligencji oraz zasad przejrzystego informowania o korzystaniu z narzędzi AI.

DZIAŁANIE 6: Określenie przejrzystych, proporcjonalnych i możliwych do zastosowania konsekwencji nieprzestrzegania zasad etycznego i odpowiedzialnego wykorzystywania sztucznej inteligencji (AI) w dydaktyce, powiązanych z obowiązującymi procedurami dotyczącymi integralności akademickiej, z jednoczesnym zapewnieniem prawa do wyjaśnienia zaistniałej sytuacji oraz złożenia odwołania.

CEL OPERACYJNY 1.2: **DOPASOWANIE ZASAD WYKORZYSTANIA AI W DYDAKTYCE W ZALEŻNOŚCI OD DYSCYPLINY**

DZIAŁANIE 1: Powołanie wydziałowych oraz reprezentujących jednostki pozawydziałowe koordynatorów i zespołów doradczych ds. wykorzystania sztucznej inteligencji (AI) w dydaktyce, wspierających nauczycieli akademickich/nauczycielki akademickie, osoby kształcące się w szkołach doktorskich i osoby studiujące. Wyznaczeni koordynatorzy i zespoły współpracują w ramach sieci ogólnouczelnianej w celu zapewnienia spójności przyjętych zasad na poziomie całego Uniwersytetu.

DZIAŁANIE 2: Konsultowanie regulacji wewnętrznych dotyczących wykorzystania sztucznej inteligencji w dydaktyce oraz możliwości ich dostosowania do specyfiki poszczególnych dyscyplin naukowych. Określenie zakresu dopuszczalnej elastyczności przy jednoczesnym zachowaniu minimalnych standardów obowiązujących na Uniwersytecie Łódzkim w zakresie bezpieczeństwa danych, integralności akademickiej, praw osób studiujących oraz dokumentowania wykorzystania AI.

DZIAŁANIE 3: Prowadzenie systematycznych szkoleń (wewnętrznych lub zewnętrznych) dotyczących narzędzi sztucznej inteligencji, oceny zasadności ich wykorzystania, krytycznej weryfikacji uzyskiwanych rezultatów oraz wpływu stosowania AI na przebieg procesu uczenia się. Szkolenia powinny opierać się na scenariuszach dydaktycznych i problemach charakterystycznych dla poszczególnych dyscyplin naukowych oraz być realizowane na poziomie wydziałowym lub międzywydziałowym, z uwzględnieniem zakresu i specyfiki tych dyscyplin. Ich uzupełnieniem powinny być systematycznie aktualizowane materiały instruktażowe (tutoriale).

DZIAŁANIE 4: Uwzględnianie wykorzystania sztucznej inteligencji (AI) w programach studiów, zgodnie ze specyfiką poszczególnych dyscyplin naukowych, oraz w sylabusach przedmiotów, z odniesieniem do zakładanych efektów uczenia się, stosowanych metod dydaktycznych, sposobów weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się oraz procesu przygotowywania prac dyplomowych.

DZIAŁANIE 5: Określenie możliwości wykorzystania sztucznej inteligencji w wybranych obszarach kształcenia, w tym w nauczaniu języków obcych, kształceniu praktycznym, zajęciach laboratoryjnych, pracy projektowej oraz przygotowywaniu prac dyplomowych, wraz z opracowaniem praktycznych wskazówek i przykładów jej zastosowania. Przygotowanie i regularne aktualizowanie rekomendacji dotyczących narzędzi edukacyjnych wykorzystujących AI, z uwzględnieniem ich przydatności dydaktycznej, dostępności oraz zasad ochrony danych.

CEL OPERACYJNY 1.3: **WSKAZANIE OBSZARÓW WYKORZYSTANIA AI PRZEZ NAUCZYCIELI/NAUCZYCIELKI I OSOBY STUDIUJĄCE**

DZIAŁANIE 1: Określenie możliwości wykorzystania sztucznej inteligencji (AI) w projektowaniu całego procesu dydaktycznego w ramach przedmiotu, zarówno przed jego rozpoczęciem, w trakcie realizacji, jak i po zakończeniu, z uwzględnieniem zgodności

z zakładanymi efektami uczenia się, zasadami projektowania uniwersalnego (UDL), wymaganiami dotyczącymi dostępności i bezpieczeństwa danych oraz koniecznością zapewnienia aktywnej pracy poznawczej osób studiujących.

DZIAŁANIE 2: Określenie możliwych obszarów wykorzystania sztucznej inteligencji w przygotowywaniu materiałów dydaktycznych oraz innych pomocy niezbędnych do stosowania wybranych metod dydaktycznych, z uwzględnieniem weryfikacji tych materiałów pod względem merytorycznym, językowym i prawnym oraz ich dostępności cyfrowej.

DZIAŁANIE 3: Określenie zasad wykorzystania sztucznej inteligencji w projektowaniu zadań zaliczeniowych, kryteriów oceniania, rubryk oceny, pytań, informacji zwrotnej oraz innych elementów służących weryfikacji efektów uczenia się, przy zachowaniu odpowiedzialności nauczyciela akademickiego/nauczycielki akademickiej za jakość i trafność oceniania.

DZIAŁANIE 4: Określenie obszarów pracy podczas zajęć oraz bieżącej pracy w ramach poszczególnych przedmiotów, w których osoby studiujące mogą korzystać ze sztucznej inteligencji, oraz każdorazowe informowanie o zasadach jej wykorzystania przed rozpoczęciem zadania, z uwzględnieniem dostępności narzędzi, równości dostępu oraz możliwości wykonania zadania bez użycia AI, jeżeli dane narzędzie nie jest objęte licencją uczelnianą.

DZIAŁANIE 5: Określenie dopuszczalnego zakresu wykorzystania sztucznej inteligencji (AI) w projektowaniu materiałów dydaktycznych na zajęcia, np. możliwości generowania wyłącznie elementów graficznych, dialogów lub innych treści.

DZIAŁANIE 6: Prowadzenie szkoleń dotyczących możliwości wykorzystania narzędzi opartych w całości lub częściowo na sztucznej inteligencji, dostępnych w pakiecie Microsoft Office oraz na platformie Moodle, a także zasad racjonalnego i bezpiecznego korzystania z zewnętrznych narzędzi informatycznych wykorzystujących AI.

DZIAŁANIE 7: Przeprowadzenie przeglądu i aktualizacji wewnętrznych regulacji dotyczących zasad korzystania ze sztucznej inteligencji podczas przygotowywania prac dyplomowych. Regulacje te powinny określać dopuszczalny zakres wsparcia AI, sposób dokumentowania jej wykorzystania oraz deklarowania użytych narzędzi i ich roli w procesie powstawania pracy. Powinny również wskazywać sposoby weryfikacji samodzielności osoby przygotowującej pracę, m.in. poprzez konsultacje, prezentację przebiegu jej przygotowania oraz obronę.

CEL OPERACYJNY 1.4: **ZAPEWNIENIE RZETELNEJ WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ W WARUNKACH POWSZECHNEGO DOSTĘPU DO AI**

DZIAŁANIE 1: Opracowanie rekomendacji dotyczących projektowania metod i form weryfikacji efektów uczenia się w warunkach powszechnego dostępu do generatywnej sztucznej inteligencji.

DZIAŁANIE 2: Wspieranie oceniania procesu pracy, z uwzględnieniem poszczególnych etapów jej realizacji, uzasadniania podejmowanych decyzji, korzystania ze źródeł, refleksji nad wykonywanymi zadaniami oraz sposobów weryfikacji rezultatów uzyskanych z wykorzystaniem AI.

DZIAŁANIE 3: Rozwijanie autentycznych form oceniania opartych na rozwiązywaniu problemów, realizacji projektów, analizie danych i przypadków oraz podejmowaniu decyzji.

DZIAŁANIE 4: Wykorzystywanie obron ustnych, prezentacji, portfolio dokumentującego przebieg pracy, konsultacji oraz prac realizowanych etapowo w sytuacjach, w których jest to niezbędne do potwierdzenia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

DZIAŁANIE 5: Organizacja szkoleń dotyczących projektowania zadań wymagających aktywnego wysiłku poznawczego osób studiujących oraz ograniczających niepożądane przenoszenie procesów rozumowania na systemy sztucznej inteligencji.

CEL STRATEGICZNY 2: **WSPIERANIE NOWYCH PRACOWNIKÓW ORAZ TWORZENIE MOŻLIWOŚCI ROZWOJU ZAWODOWEGO**

CEL OPERACYJNY 2.1: **WSPIERANIE ROZWOJU I DOSKONALENIA KOMPETENCJI NOWYCH NAUCZYCIELI/NAUCZYCIELEK AKADEMICKICH ORAZ PRAKTYKÓW ROZPOCZYNAJĄCYCH PRACĘ DYDAKTYCZNĄ**

DZIAŁANIE 1: Organizacja obowiązkowego cyklu szkoleń w ramach programu onboardingowego dla osób rozpoczynających pracę na Uniwersytecie Łódzkim, ukierunkowanego na rozwój kompetencji dydaktycznych i cyfrowych niezbędnych do komfortowego prowadzenia zajęć dydaktycznych. Program obejmuje projektowanie procesu kształcenia, pracę z programem studiów i sylabusem, formułowanie efektów uczenia się, ocenianie i udzielanie informacji zwrotnej, korzystanie z platformy Moodle, dostępność i zasady projektowania uniwersalnego (UDL), zasady wykorzystania sztucznej inteligencji, integralność akademicką, możliwości uzyskania wsparcia oraz rozwijanie kompetencji miękkich w zakresie współpracy z osobami studiującymi.

DZIAŁANIE 2: Organizacja obowiązkowego cyklu szkoleń na poziomie podstawowym, rozwijających kompetencje dydaktyczne i cyfrowe osób posiadających doświadczenie zawodowe w biznesie, które podejmują pracę lub współpracę z Uniwersytetem Łódzkim, poprzedzonego diagnozą ich dotychczasowego doświadczenia w zakresie nauczania innych.

DZIAŁANIE 3: Organizacja dobrowolnego cyklu szkoleń służących doskonaleniu kompetencji dydaktycznych i cyfrowych osób zatrudnionych od niedawna na Uniwersytecie Łódzkim oraz praktyków realizujących zadania dydaktyczne.

DZIAŁANIE 4: Opracowanie przewodnika po metodach dydaktycznych możliwych do wykorzystania podczas zajęć stacjonarnych, e-learningowych i hybrydowych, ze wskazaniem dyscyplin naukowych, w których poszczególne metody mogą być szczególnie przydatne. Udostępnienie przewodnika w formie modułowego zasobnika dydaktycznego na platformie Moodle oraz jego systematyczna aktualizacja.

DZIAŁANIE 5: Organizacja systematycznych konsultacji metodycznych, graficznych i dotyczących dostępności, stanowiących formę wsparcia dla osób rozpoczynających pracę dydaktyczną oraz praktyków prowadzących zajęcia.

DZIAŁANIE 6: Utworzenie grup mentorskich w obszarze dydaktyki na poszczególnych wydziałach oraz w innych jednostkach Uniwersytetu Łódzkiego, zapewniających wsparcie pracownikom rozpoczynającym działalność dydaktyczną.

CEL OPERACYJNY 2.2: **WSPIERANIE PRZYGOTOWANIA DO PRACY DYDAKTYCZNEJ OSÓB KSZTAŁCĄCYCH SIĘ W SZKOŁACH DOKTORSKICH ORAZ STUDIUJĄCYCH NA KIERUNKACH I SPECJALNOŚCIACH NAUCZYCIELSKICH**

DZIAŁANIE 1: Organizacja krótkich szkoleń rozwijających kompetencje dydaktyczne i cyfrowe osób kształcących się w szkołach doktorskich, dostosowanych do obszarów specjalizacji poszczególnych szkół oraz specyfiki reprezentowanych dyscyplin naukowych.

DZIAŁANIE 2: Organizacja cykli szkoleń metodycznych, graficznych i cyfrowych dla osób kształcących się w szkołach doktorskich, zakończonych możliwością uzyskania mikropoświadczenia. Warunkiem jego otrzymania jest wykazanie osiągnięcia określonych efektów uczenia się oraz przygotowanie lub wdrożenie rozwiązania dydaktycznego z wykorzystaniem kompetencji zdobytych podczas szkoleń.

DZIAŁANIE 3: Utworzenie grup mentorskich na poszczególnych wydziałach Uniwersytetu Łódzkiego, zapewniających wsparcie osobom kształcącym się w szkołach doktorskich i prowadzącym zajęcia dydaktyczne

DZIAŁANIE 4: Organizacja konsultacji metodycznych i graficznych dla osób kształcących się w szkołach doktorskich oraz studiujących na kierunkach i specjalnościach nauczycielskich.

DZIAŁANIE 5: Organizacja jednodniowych lub kilkugodzinnych szkoleń dla osób studiujących na kierunkach i specjalnościach nauczycielskich, dotyczących wdrażania nowoczesnych metod dydaktycznych możliwych do wykorzystania na niższych poziomach edukacji.

DZIAŁANIE 6: Utworzenie kursu z zakresu skutecznego uczenia się, dostępnego w formie stacjonarnej lub zdalnej (do wyboru), obejmującego zagadnienia z psychologii poznawczej, funkcjonowania pamięci i uwagi, samoregulacji procesu uczenia się, praktyk dydaktycznych opartych na wynikach badań naukowych (w tym z obszaru neurodydaktyki) oraz wpływu sztucznej inteligencji i technologii na uwagę, samodzielność poznawczą i strategie uczenia się. Przewiduje się możliwość rozszerzenia kursu na nauczycieli akademickich zatrudnionych na Uniwersytecie Łódzkim.

DZIAŁANIE 7: Opracowanie przewodnika po metodach dydaktycznych przydatnych na niższych poziomach edukacji (w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych), we współpracy z nauczycielami/nauczycielkami akademickimi prowadzącymi kształcenie na kierunkach i specjalnościach nauczycielskich.

CEL OPERACYJNY 2.3: **WSPIERANIE ROZWOJU KOMPETENCJI DYDAKTYCZNYCH NAUCZYCIELI/NAUCZYCIELEK AKADEMICKICH**

DZIAŁANIE 1: Organizacja krótkich szkoleń rozwijających kompetencje dydaktyczne i cyfrowe nauczycieli/nauczycielek akademickich, realizowanych w okresie od października do czerwca każdego roku akademickiego.

DZIAŁANIE 2: Opracowanie ścieżki wsparcia rozwoju kompetencji dydaktycznych, cyfrowych i miękkich nauczycieli/nauczycielek akademickich, obejmującej różne obszary dydaktyki i poziomy zaawansowania (od podstawowego do zaawansowanego), z uwzględnieniem szkoleń oraz dostępu do materiałów asynchronicznych przeznaczonych do samodzielnego zapoznania się.

DZIAŁANIE 3: Organizacja cykli szkoleniowych dla nauczycieli/nauczycielek akademickich zatrudnionych na Uniwersytecie Łódzkim, z możliwością udziału nauczycieli/nauczycielek z sieci UNIC w przypadku kursów prowadzonych w języku angielskim. Cykle te będą kończyć się uzyskaniem mikropoświadczenia oraz zobowiązaniem do wykazania wdrożenia poznanych rozwiązań w praktyce dydaktycznej. Wdrożenie powinno zostać udokumentowane konkretnym rezultatem, np. przeprojektowanym zadaniem, nową formą oceniania, materiałem dydaktycznym, modułem kursu, scenariuszem zajęć lub analizą wpływu wprowadzonej zmiany na proces uczenia się osób studiujących.

DZIAŁANIE 4: Organizacja systematycznych konsultacji metodycznych i graficznych, dotyczących również wdrażania zasad dostępności cyfrowej, projektowania uniwersalnego oraz wykorzystania sztucznej inteligencji w dydaktyce akademickiej. Zapewnienie także możliwości korzystania z indywidualnych, w tym bardziej rozbudowanych, konsultacji przedmiotowych dostosowanych do potrzeb poszczególnych nauczycieli/nauczycielek akademickich.

DZIAŁANIE 5: Utworzenie grup rozwoju dydaktycznego na wydziałach oraz w innych jednostkach Uniwersytetu Łódzkiego, skupiających zarówno doświadczonych i zaawansowanych dydaktyków, jak i osoby z mniejszym doświadczeniem oraz rozpoczynające pracę dydaktyczną. W ramach grup organizowane będą systematyczne spotkania, a także wydarzenia na poziomie poszczególnych jednostek lub całej Uczelni, kierowane do szerszego grona dydaktyków i sprzyjające wymianie doświadczeń, omawianiu

wątpliwości oraz dzieleniu się najlepszymi praktykami. Inicjatorami tych działań będą ambasadorzy zmian w obszarze dydaktyki.

DZIAŁANIE 6: Umożliwienie zainteresowanym nauczycielom/nauczycielkom akademickim udziału w konferencjach dydaktycznych co najmniej raz na trzy lata.

DZIAŁANIE 7: Wprowadzenie obowiązku uczestnictwa w co najmniej jednym szkoleniu dydaktycznym oraz jednym szkoleniu rozwijającym kompetencje cyfrowe raz na trzy lata, a także wykazania wdrożenia poznanych rozwiązań w praktyce zawodowej, z uwzględnieniem tych działań w okresowej ocenie pracowniczej.

DZIAŁANIE 8: Umożliwienie korzystania z platformy służącej wymianie pytań, doświadczeń i inspiracji dydaktycznych, opartej na narzędziach dostępnych w środowisku Microsoft 365, z możliwością udostępnienia jej wszystkim osobom prowadzącym zajęcia dydaktyczne na Uniwersytecie Łódzkim, w tym praktykom oraz osobom kształcącym się w szkołach doktorskich.

DZIAŁANIE 9: Opracowanie zaleceń oraz minimalnych standardów metodycznych i graficznych dotyczących projektowania zajęć stacjonarnych, e-learningowych, prowadzonych w formule blended learning oraz hybrydowych. Standardy te powinny umożliwiać elastyczne dostosowanie do potrzeb wydziałów, innych jednostek Uniwersytetu Łódzkiego oraz poszczególnych dyscyplin naukowych, przy jednoczesnym poszanowaniu ich specyfiki i zachowaniu przyjętych założeń metodycznych.

CEL STRATEGICZNY 3: **ZARZĄDZANIE PROCESEM DYDAKTYCZNYM NA POZIOMIE CAŁEJ UCZELNI**

CEL OPERACYJNY 3.1: **PLANOWANIE DZIAŁAŃ ZGODNYCH Z PROGRAMAMI STUDIÓW ORAZ RACJONALNE UWZGLĘDNIANIE**

OBOWIĄZKÓW DYDAKTYCZNYCH W ZAKRESIE OBOWIĄZKÓW ZAWODOWYCH PRACOWNIKÓW DYDAKTYCZNYCH I BADAWCZO-DYDAKTYCZNYCH

DZIAŁANIE 1: Organizacja doradztwa dla osób prowadzących zajęcia dydaktyczne w zakresie uwzględniania podczas planowania realizacji przedmiotów założeń odpowiednich programów studiów, w szczególności celów kształcenia na kierunku, przygotowania osób studiujących do podjęcia zatrudnienia lub kontynuacji kształcenia, formułowania przedmiotowych efektów uczenia się wynikających z efektów kierunkowych, dostosowania procesu dydaktycznego do przyjętej formy zajęć, organizacji pracy własnej oraz planowania nakładu pracy osób studiujących w odniesieniu do liczby punktów ECTS.

DZIAŁANIE 2: Systematyczna analiza jakości realizacji zadań dydaktycznych na poziomie wydziałów i innych jednostek Uniwersytetu Łódzkiego, prowadzona poprzez obserwację zajęć, analizę wyników ankiet studenckich, hospitacje oraz analizę dokumentacji PKA, a także wyznaczanie na tej podstawie celów służących podnoszeniu jakości kształcenia w ramach poszczególnych przedmiotów i programów studiów. Wyniki prowadzonych analiz będą stanowić podstawę do określenia obowiązkowych i dobrowolnych działań rozwojowych oraz ponownej oceny ich skuteczności po wdrożeniu wskazanych rozwiązań.

DZIAŁANIE 3: Uwzględnianie w celach dydaktycznych, metodach prowadzenia zajęć oraz sposobach weryfikacji efektów uczenia się praktycznych metod dydaktycznych, opartych m.in. na rozwiązywaniu problemów, realizacji projektów, podejmowaniu wyzwań i analizie rzeczywistych studiów przypadków, z uwzględnieniem aktywności poznawczej osób studiujących. Celem jest takie projektowanie zajęć, aby aktywny udział osób studiujących prowadził nie tylko do osiągania celów edukacyjnych, lecz także do ich indywidualnego rozwoju oraz nabywania umiejętności praktycznych przydatnych w przyszłym funkcjonowaniu na rynku pracy.

DZIAŁANIE 4: Rozwijanie kompetencji nauczycieli/nauczycielek akademickich w zakresie świadomego kształtowania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych osób studiujących, niezależnie od formy prowadzonych zajęć, z uwzględnieniem specyfiki dyscypliny naukowej oraz przedmiotu.

DZIAŁANIE 5: Planowanie, we współpracy z koordynatorami przedmiotów oraz innymi osobami prowadzącymi zajęcia, nakładu czasu pracy (mierzonego średnią liczbą godzin w wymiarze tygodniowym) przeznaczanego na przygotowanie procesu dydaktycznego przed rozpoczęciem zajęć, ich realizację oraz działania podejmowane po ich zakończeniu, w tym w okresie sesji egzaminacyjnej. Planowanie to powinno uwzględniać możliwość zachowania stałości lub wprowadzania zmian w zakresie prowadzonych przedmiotów w kolejnych latach akademickich, tak aby zapewnić właściwy podział czasu pracy w tygodniu roboczym pomiędzy obowiązki dydaktyczne, badawczo-naukowe i organizacyjne.

CEL OPERACYJNY 3.2: **ROZSZERZENIE I USYSTEMATYZOWANIE NARZĘDZI MOTYWUJĄCYCH NAUCZYCIELI AKADEMICKICH/NAUCZYCIELKI AKADEMICKIE DO ROZWOJU KOMPETENCJI DYDAKTYCZNYCH**

DZIAŁANIE 1: Uwzględnienie w kryteriach okresowej oceny pracowniczej jakości realizowanych zadań dydaktycznych, w szczególności wdrażania nowoczesnych rozwiązań dydaktycznych, umożliwiania organizacji zajęć hybrydowych (zarówno w wymiarze krajowym, jak i międzynarodowym), wyników hospitacji (jakościowej oceny zajęć) oraz zmian wyników ankiet studenckich (z uwzględnieniem tendencji wzrostowej, spadkowej lub utrzymywania się średniej ocen na stałym poziomie).

DZIAŁANIE 2: Wyodrębnienie puli środków finansowych przeznaczonych na wspieranie rozwoju kompetencji dydaktycznych nauczycieli/nauczycielek akademickich, w tym

organizację wyjazdów studyjnych, udział w konferencjach dydaktycznych, finansowanie lub dofinansowanie szkoleń zewnętrznych podnoszących kompetencje dydaktyczne oraz zakup licencji na rozwiązania cyfrowe.

DZIAŁANIE 3: Umożliwienie ubiegania się o granty dydaktyczne na przygotowanie i realizację innowacyjnych zajęć dydaktycznych lub wdrażanie innych innowacji w dydaktyce.

DZIAŁANIE 4: Wprowadzenie systemu nagród I, II i III stopnia dla osób wyróżniających się wysoką jakością prowadzenia zajęć dydaktycznych, obejmującego nagrody indywidualne oraz zespołowe w przypadku wspólnego prowadzenia zajęć przez kilka osób.

DZIAŁANIE 5: Wprowadzenie w okresowej ocenie pracowniczej oraz w kryteriach przyznawania nagród Rektora wyraźnego rozróżnienia między oceną udziału w szkoleniach podnoszących kompetencje a oceną wdrożenia rozwiązań poznanych podczas tych szkoleń, z uwzględnieniem udokumentowanych rezultatów ich wdrożenia.

DZIAŁANIE 6: Zachęcanie nauczycieli/nauczycielek akademickich do zgłaszania inicjatyw służących podnoszeniu jakości kształcenia oraz uwzględnianie ich propozycji dotyczących udziału w programach i projektach dydaktycznych, a także współpracy ze szkołami na niższych poziomach edukacji.

DZIAŁANIE 7: Wprowadzenie możliwości włączania wyróżniających się nauczycieli/nauczycielek akademickich do grona Alei Gwiazd Dydaktyki, aby stanowili inspirację do rozwoju dydaktycznego dla osób ze swojego otoczenia, a także w skali całego Uniwersytetu Łódzkiego i poza nim.

CEL OPERACYJNY 3.3: **UDZIELANIE INFORMACJI ZWROTNEJ NA TEMAT SKUTECZNOŚCI DZIAŁAŃ SŁUŻĄCYCH ROZWOJOWI DYDAKTYCZNEMU**

DZIAŁANIE 1: Każdorazowe przeprowadzanie przez bezpośredniego przełożonego lub prodziekana właściwego ds. jakości kształcenia rozmowy z pracownikiem na temat jego działalności dydaktycznej, po obserwacji zajęć, hospitacji (przeprowadzonej przez przełożonego, planowej, interwencyjnej lub koleżeńskiej) oraz analizie wyników ankiet studenckich. Rozmowa powinna obejmować wskazanie mocnych stron, obszarów wymagających rozwoju oraz sugerowanych kierunków zmian, z uwzględnieniem perspektywy nauczyciela akademickiego/nauczycielki akademickiej i wspólnym ustaleniem planu wdrażania zmian.

DZIAŁANIE 2: Przeprowadzenie, po obserwacji wdrożenia rozwiązania dydaktycznego poznanego podczas szkolenia lub w ramach innej formy rozwoju, rozmowy z udziałem odpowiednio dobranego specjalisty lub zespołu specjalistów, w tym metodyka, grafika-informatyka, prodziekana właściwego ds. jakości kształcenia lub kierownika danej jednostki pozawydziałowej, bez konieczności każdorazowego angażowania wszystkich wymienionych osób. Rozmowa powinna obejmować udzielenie informacji zwrotnej na temat skuteczności wdrożenia oraz przedstawienie sugestii dotyczących ewentualnych zmian.

DZIAŁANIE 3: Opracowanie indywidualnych i zespołowych programów wsparcia dydaktycznego (w przypadku współprowadzenia zajęć lub prowadzenia danej formy zajęć w ramach przedmiotu przez kilka osób), obejmujących diagnozę istniejących problemów i sposobu realizacji procesu dydaktycznego, określenie potrzeb rozwojowych, zapewnienie konsultacji i szkoleń, wsparcie we wdrażaniu poznanych rozwiązań oraz weryfikację prawidłowości ich wdrożenia wraz z udzieleniem kompleksowej informacji zwrotnej.

DZIAŁANIE 4: Wdrażanie indywidualnych planów naprawczych w przypadku powtarzających się negatywnych wyników obserwacji zajęć, hospitacji, skarg oraz wyników ankiet studenckich, a także na wniosek samego pracownika. Monitorowanie realizacji tych planów we współpracy z metodykami i prodziekanami właściwymi ds. jakości kształcenia lub, odpowiednio, kierownikiem danej jednostki pozawydziałowej.

DZIAŁANIE 5: Organizacja cyklicznych szkoleń z zakresu udzielania informacji zwrotnej dotyczącej działalności dydaktycznej, skierowanych do osób kierujących pracownikami realizującymi obowiązki dydaktyczne lub zespołami takich pracowników.

CEL OPERACYJNY 3.4: **WSPIERANIE ROZWOJU NAUCZYCIELI/NAUCZYCIELEK AKADEMICKICH ORAZ OCENA WDRAŻANIA PRZEZ NICH POZNANYCH ROZWIĄZAŃ DYDAKTYCZNYCH**

DZIAŁANIE 1: Organizacja szkoleń wewnętrznych i zewnętrznych służących rozwijaniu kompetencji dydaktycznych i cyfrowych nauczycieli/nauczycielek akademickich.

DZIAŁANIE 2: Umożliwienie udziału w bezpłatnych szkoleniach rozwijających kompetencje dydaktyczne i cyfrowe, organizowanych w ramach projektów dydaktycznych realizowanych na Uniwersytecie Łódzkim, pod warunkiem spełnienia wymogów uczestnictwa wynikających ze specyfiki finansowania danego projektu.

DZIAŁANIE 3: Organizacja indywidualnego lub zespołowego doradztwa metodycznego i graficznego dla nauczycieli/nauczycielek akademickich w zakresie projektowania materiałów dydaktycznych.

DZIAŁANIE 4: W przypadku zainteresowania wdrożeniem proponowanego rozwiązania dydaktycznego – opracowanie we współpracy z metodykiem lub informatykiem-grafikiem planu wdrożenia, zastosowanie rozwiązania w praktyce dydaktycznej oraz udokumentowanie jego wdrożenia poprzez umożliwienie obserwacji zajęć lub zapoznania się z opracowanymi materiałami dydaktycznymi. Proces ten kończy się wydaniem stosownego zaświadczenia potwierdzającego wdrożenie rozwiązania.

CEL OPERACYJNY 3.5: **TWORZENIE ATMOSFERY SPRZYJAJĄCEJ WSPIERANIU NAUCZYCIELI/NAUCZYCIELEK AKADEMICKICH W REALIZACJI ZADAŃ DYDAKTYCZNYCH**

DZIAŁANIE 1: Organizacja dodatkowych, poufnych konsultacji z prodziekanem właściwym ds. jakości kształcenia lub spraw studenckich albo kierownikiem jednostki pozawydziałowej, dotyczących trudności pojawiających się w realizacji zadań dydaktycznych, z zapewnieniem poufności oraz jasnym określeniem zasad ochrony przekazywanych informacji.

DZIAŁANIE 2: Organizacja konsultacji i szkoleń metodycznych dla nauczycieli/nauczycielek akademickich w zakresie radzenia sobie z wyzwaniami pojawiającymi się w pracy dydaktycznej oraz rozwijania kompetencji miękkich, w terminach ustalonych przez jednostkę organizującą lub na wniosek indywidualnego nauczyciela akademickiego/nauczycielki akademickiej bądź grupy nauczycieli/nauczycielek akademickich.

DZIAŁANIE 3: Organizacja konsultacji dla nauczycieli/nauczycielek akademickich, prowadzonych w zaplanowanych terminach lub na zamówienie, przez jednostkę Uniwersytetu Łódzkiego odpowiedzialną za wsparcie i dostępność, dotyczących dostosowania zajęć do szczególnych potrzeb osób studiujących, w tym wynikających z neuroróżnorodności, oraz sytuacji wymagających dostosowania, wsparcia, interwencji lub zastosowania szczególnej procedury.

DZIAŁANIE 4: Organizacja na początku każdego semestru cyklicznych szkoleń w formie warsztatowej, dotyczących postępowania w trudnych sytuacjach dydaktycznych, w tym związanych z uwzględnianiem potrzeb osób neuroróżnorodnych oraz przestrzeganiem zasad współżycia społecznego.

DZIAŁANIE 5: Opracowanie poradnika dla nauczycieli/nauczycielek akademickich dotyczącego akceptowanych i nieakceptowanych zachowań osób studiujących oraz

nauczycieli/nauczycielek akademickich, zarówno podczas zajęć dydaktycznych, jak i poza nimi, w czasie przebywania na wydziałach lub w innych jednostkach Uniwersytetu Łódzkiego.

DZIAŁANIE 6: Organizacja szkoleń dla nauczycieli/nauczycielek akademickich z zakresu budowania kontraktu psychologicznego na potrzeby organizacji procesu dydaktycznego, regulującego relacje między nauczycielem akademickim/nauczycielką akademicką a osobami studiującymi oraz między samymi osobami studiującymi, zapewniającego wzajemny szacunek i wsparcie wszystkim uczestnikom zajęć dydaktycznych, a także zapewnienie pomocy w opracowaniu takiego kontraktu na potrzeby konkretnych zajęć.

CEL OPERACYJNY 3.6: **TWORZENIE ATMOSFERY WSPARCIA DLA OSÓB STUDIUJĄCYCH W PROCESIE UCZENIA SIĘ**

DZIAŁANIE 1: Organizacja dodatkowych konsultacji z prodziekanem właściwym ds. studenckich lub jakości kształcenia w przypadku występowania trudności w procesie uczenia się związanych z organizacją zajęć dydaktycznych, z zapewnieniem poufności.

DZIAŁANIE 2: Organizacja konsultacji, prowadzonych w zaplanowanych terminach lub na zamówienie, dotyczących uwzględniania szczególnych potrzeb osób studiujących, w tym wynikających z neuroróżnorodności oraz innych trudności, realizowanych przez jednostkę Uniwersytetu Łódzkiego odpowiedzialną za wsparcie i dostępność.

DZIAŁANIE 3: Opracowanie przewodnika dotyczącego akceptowanych i nieakceptowanych zachowań osób studiujących podczas zajęć dydaktycznych oraz przebywania na wydziałach i w innych jednostkach Uniwersytetu Łódzkiego poza zajęciami. Przewodnik będzie dostępny zarówno w ramach działań onboardingowych dla osób rozpoczynających studia, jak i dla osób studiujących na wszystkich latach, stopniach i w różnych trybach studiów.

DZIAŁANIE 4: Organizacja szkoleń dla osób studiujących z zakresu budowania kontraktu psychologicznego na potrzeby organizacji procesu dydaktycznego.

DZIAŁANIE 5: Zachęcanie nauczycieli/nauczycielek akademickich do każdorazowego opracowywania kontraktu psychologicznego dotyczącego uczestnictwa w zajęciach z danego przedmiotu oraz zapewnienie pomocy w procesie jego tworzenia, a także wspieranie nauczycieli/nauczycielek akademickich i osób studiujących w ustalaniu jasnych, dostępnych i możliwych do przestrzegania zasad współpracy w ramach przedmiotu.

CEL STRATEGICZNY 4: **ZAPEWNIENIE PRZYDATNOŚCI PROCESU UCZENIA SIĘ**

CEL OPERACYJNY 4.1: **ROZWIJANIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I KOMPETENCJI PRZYDATNYCH OSOBOM STUDIUJĄCYM**

DZIAŁANIE 1: Organizacja kampanii edukacyjnej skierowanej do prodziekanów właściwych ds. jakości kształcenia, kierowników jednostek pozawydziałowych oraz nauczycieli/nauczycielek akademickich, dotyczącej łączenia w procesie dydaktycznym celów edukacyjnych, rozwojowych (związanych z budowaniem samoświadomości i rozwojem osobistym) oraz aplikacyjnych, a także rozwijania kompetencji przyszłości (w tym kreatywności, komunikacji, krytycznego myślenia, współpracy i innych) istotnych z perspektywy rynku pracy.

DZIAŁANIE 2: Wyznaczanie nauczycielom/nauczycielkom akademickim, w szczególności koordynatorom/koordynatorkom przedmiotów, zadania polegającego na określeniu, w jaki sposób poprzez projektowanie przedmiotu i realizację procesu dydaktycznego mogą wspierać osoby studiujące w budowaniu i rozwijaniu samoświadomości, samodzielności i światopoglądu, przygotowaniu do pracy w zawodach wskazanych w programach studiów lub innych, dynamicznie pojawiających się na rynku pracy, a także w nabywaniu kompetencji społecznych i rozwijaniu zdolności do uczenia się przez całe życie, oraz wdrażanie tych założeń w praktyce dydaktycznej.

DZIAŁANIE 3: Organizacja szkoleń i konsultacji dla nauczycieli/nauczycielek akademickich z zakresu formułowania poleceń i celów dydaktycznych dla osób studiujących, zarówno na poziomie całego przedmiotu, poszczególnych zajęć, jak i pojedynczych zadań, z uwzględnieniem aspektów edukacyjnych, rozwojowych i aplikacyjnych.

DZIAŁANIE 4: Opracowanie przewodnika lub innego materiału przeznaczonego do samodzielnego zapoznania się przez nauczycieli/nauczycielek akademickich, dotyczącego modeli praktycznych metod dydaktycznych oraz ich powiązania z efektami uczenia się, sposobami oceniania, udzielaniem informacji zwrotnej i dowodami ich skuteczności.

DZIAŁANIE 5: Organizacja szkoleń oraz konsultacji indywidualnych lub zespołowych dla koordynatorów przedmiotów i innych nauczycieli/nauczycielek akademickich, dotyczących wdrażania praktycznych metod dydaktycznych z uwzględnieniem specyfiki dyscypliny naukowej, charakteru i formy prowadzonych zajęć, a także powiązania tych metod z poszczególnymi elementami planowania procesu dydaktycznego.

DZIAŁANIE 6: Organizacja obowiązkowych spotkań prodziekanów właściwych ds. jakości kształcenia oraz osób odpowiedzialnych za tworzenie i aktualizację programów studiów z praktykami współpracującymi z wydziałami w ramach Rad Biznesu, Rad Społecznych i poza nimi, a także z innymi przedstawicielami pracodawców. Spotkania będą służyć budowaniu świadomości aktualnych celów i potrzeb aplikacyjnych związanych z programami studiów oraz możliwości ich realizacji w powiązaniu z celami edukacyjnymi i rozwojowymi.

DZIAŁANIE 7: Organizacja spotkań z praktykami współpracującymi z wydziałami w ramach Rad Biznesu, Rad Społecznych i poza nimi, a także z innymi przedstawicielami pracodawców związanymi z daną dyscypliną naukową, dotyczących możliwości zwiększania praktycznego wymiaru zajęć, rozwijania kompetencji przyszłości u osób studiujących oraz identyfikowania rzeczywistych wyzwań i problemów, które mogą być rozwiązywane przez osoby studiujące w ramach realizowanych przedmiotów. Spotkania będą odbywać się z udziałem

prodziekanów właściwych ds. jakości kształcenia w celu zapewnienia jednoczesnej realizacji celów aplikacyjnych, rozwojowych i edukacyjnych.

DZIAŁANIE 8: Umożliwienie osobom studiującym oraz ich opiekunom naukowym zatrudnionym na Uniwersytecie Łódzkim udziału w warsztatach, konkursach i innych inicjatywach służących rozwiązywaniu rzeczywistych problemów rynkowych i społecznych, przy jednoczesnym zachowaniu naukowych podstaw podejmowanych działań, a także promowanie tego rodzaju inicjatyw.

DZIAŁANIE 9: Umożliwienie osobom studiującym oraz ich opiekunom naukowym zatrudnionym na Uniwersytecie Łódzkim aktywnego udziału w wydarzeniach pozauczelnianych sprzyjających rozwijaniu wiedzy, umiejętności i kompetencji osób studiujących, a także informowanie o tego rodzaju wydarzeniach organizowanych w Łodzi, województwie łódzkim oraz innych istotnych lokalizacjach, w tym m.in. o festiwalach, spotkaniach szkoleniowych i informacyjnych oraz innych wydarzeniach.

DZIAŁANIE 10: Przygotowanie nauczycieli/nauczycielek akademickich i osób studiujących do stosowania alternatywnych wobec tradycyjnej pracy opisowej form dyplomowania, takich jak portfolio, raport z realizacji projektu (z wykorzystaniem metody projektowej) czy ekspertyza. Działania te mają na celu umożliwienie różnicowania form dyplomowania w zależności od specyfiki dyscypliny naukowej, z uwzględnieniem ich powiązania z zadaniami zawodowymi, z którymi absolwenci poszczególnych kierunków studiów mogą mierzyć się w przyszłości.

CEL OPERACYJNY 4.2: **UMOŻLIWIENIE WYKORZYSTYWANIA WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I KOMPETENCJI W PRACY DYDAKTYCZNEJ POPRZEZ WSPÓŁPRACĘ Z JEDNOSTKAMI WEWNĘTRZNYMI I PODMIOTAMI ZEWNĘTRZNYMI**

DZIAŁANIE 1: Organizacja szkoleń metodycznych i graficznych (w zakresie projektowania materiałów dydaktycznych), zamawianych przez nauczycieli/nauczycielek akademickich zatrudnionych na poszczególnych wydziałach, w katedrach i instytutach lub przez grupy nauczycieli/nauczycielek współprowadzących dane zajęcia, dostosowanych do ich indywidualnych potrzeb. Szkolenia powinny uwzględniać wskazanie sposobów wykorzystania prezentowanej wiedzy, umiejętności i kompetencji w danej dyscyplinie naukowej. Wskazówek w tym zakresie może udzielać osoba lub podmiot prowadzący szkolenie, a w przypadku braku możliwości ponownego kontaktu z prowadzącym – Zespół Doskonałości Dydaktycznej, po zapoznaniu się z zakresem tematycznym szkolenia.

DZIAŁANIE 2: Organizacja stacjonarnych warsztatów, realizowanych na zamówienie jako pojedyncze spotkania lub cykle spotkań, dla małych grup nauczycieli/nauczycielek akademickich w ramach instytutów, katedr lub zespołów wspólnie prowadzących dany przedmiot. Warsztaty będą służyć przygotowaniu do wdrożenia metod i innych rozwiązań dydaktycznych lub zaprojektowaniu materiałów dydaktycznych, w tym wypracowaniu rozwiązań gotowych do wdrożenia bądź wymagających jedynie niewielkich, samodzielnych modyfikacji. Spotkania będą prowadzone z wykorzystaniem metod facylitacji i poprzedzone samodzielnym zapoznaniem się uczestników z przygotowanymi materiałami źródłowymi. Po zakończeniu warsztatów osoba prowadząca będzie również zapewniać konsultacje wspierające proces wdrażania wypracowanych rozwiązań.

DZIAŁANIE 3: Organizacja konsultacji indywidualnych i zespołowych dotyczących wdrażania rozwiązań dydaktycznych oraz doskonalenia materiałów dydaktycznych, dostosowanych do specyfiki poszczególnych dyscyplin naukowych i przedmiotów. Konsultacje będą obejmować rozwiązania wybrane samodzielnie przez osoby korzystające ze wsparcia lub zaproponowane przez metodyka i grafika, a także stanowić wsparcie wdrożeniowe po zakończeniu szkoleń rozwijających kompetencje dydaktyczne i cyfrowe nauczycieli/nauczycielek akademickich.

DZIAŁANIE 4: Organizacja spotkań z osobami prowadzącymi zajęcia dydaktyczne na innych uczelniach krajowych i zagranicznych, w formule stacjonarnej lub zdalnej, służących wymianie doświadczeń oraz poznawaniu sposobów wdrażania określonych rozwiązań dydaktycznych w codziennej pracy nauczycieli/nauczycielek akademickich, a także ich refleksji dotyczących stosowania tych rozwiązań. W przypadku organizowania analogicznych inicjatyw przez inne ośrodki – promowanie możliwości udziału w takich spotkaniach.

DZIAŁANIE 5: Umożliwienie prowadzenia obserwacji koleżeńskich zajęć dydaktycznych realizowanych przez innych pracowników danego wydziału lub innej jednostki Uniwersytetu Łódzkiego w celu poznawania dobrych praktyk stosowanych przez innych nauczycieli akademickich/nauczycielki akademickie. Obserwacje mogą być inicjowane przez pracownika zainteresowanego obserwacją, pracownika prowadzącego zajęcia, prodziekana właściwego ds. jakości kształcenia lub kierownika danej jednostki, przy zachowaniu zgody obu uczestniczących w obserwacji pracowników. Obserwacje mają charakter dobrowolny, rozwojowy i poufny oraz pozostają niezależne od formalnej oceny pracowniczej, chyba że osoba obserwująca i osoba obserwowana wspólnie ustalą inaczej.

CEL OPERACYJNY 4.3: **BUDOWANIE ELASTYCZNYCH ŚCIEŻEK KSZTAŁCENIA DLA OSÓB STUDIUJĄCYCH**

DZIAŁANIE 1: Opracowanie dokumentacji wewnętrznej określającej zasady uczestnictwa osób studiujących w zajęciach wykraczających poza ich program studiów lub organizowanych na innych wydziałach Uniwersytetu Łódzkiego.

DZIAŁANIE 2: Umożliwienie osobom studiującym elektronicznej rejestracji na interesujące je zajęcia wykraczające poza program ich studiów.

DZIAŁANIE 3: Opracowanie wykazu programów studiów oraz realizowanych w ich ramach przedmiotów, w których mogą uczestniczyć osoby studiujące spoza danego kierunku, wraz

z krótkim opisem celów zajęć, realizowanych treści, efektów uczenia się oraz sposobów ich weryfikacji.

DZIAŁANIE 4: Umożliwienie każdej osobie studiującej wyboru co najmniej jednego przedmiotu w danym roku akademickim, realizowanego poza programem jej studiów, oraz uczestnictwa w nim w pełnym wymiarze godzin, w formie stacjonarnej, zdalnej lub hybrydowej, odpowiednio dostosowanej również do specyfiki wybranego przedmiotu.

DZIAŁANIE 5: Wydawanie zaświadczeń potwierdzających uczestnictwo osób studiujących w zajęciach wykraczających poza program studiów oraz ich pomyślne ukończenie.

CEL STRATEGICZNY 5: **ZAPEWNIENIE ZASOBÓW NIEZBĘDNYCH DO REALIZACJI ZADAŃ DYDAKTYCZNYCH, W TYM NOWOCZESNYCH TECHNOLOGII, MATERIAŁÓW EDUKACYJNYCH, NARZĘDZI DYDAKTYCZNYCH, SZKOLEŃ ORAZ NARZĘDZI SZTUCZNEJ INTELIGENCJI.**

CEL OPERACYJNY 5.1: **UMOŻLIWIENIE FINANSOWANIA ZAKUPU ZASOBÓW POTRZEBNYCH DO PRACY DYDAKTYCZNEJ**

DZIAŁANIE 1: Ustanowienie regulacji wewnętrznych określających tryb, ścieżkę wnioskowania oraz warunki finansowania lub dofinansowania zakupu zasobów niezbędnych do realizacji zadań dydaktycznych, z uwzględnieniem poziomu wydziału lub innej jednostki pozawydziałowej Uniwersytetu Łódzkiego, katedry lub instytutu oraz indywidualnych potrzeb zatrudnionych pracowników.

DZIAŁANIE 2: Umożliwienie wszystkim osobom realizującym zadania dydaktyczne oraz ich bezpośrednim przełożonym wnioskowania o zakup zasobów niezbędnych do pracy

dydaktycznej w ramach zewnętrznych grantów i projektów o charakterze dydaktycznym, jeżeli dopuszczają one składanie wniosków przez indywidualne osoby lub zespoły pracowników. W przypadku wniosków składanych zbiorczo przez Uniwersytet Łódzki – umożliwienie zgłaszania zapotrzebowania na zakup konkretnych zasobów oraz szkoleń dotyczących ich wykorzystania. Działanie obejmuje również zobowiązanie do możliwie jak najwcześniejszego informowania kierowników jednostek realizujących zadania dydaktyczne o dostępnych możliwościach wnioskowania.

DZIAŁANIE 3: Ustanowienie regulacji wewnętrznych dotyczących utrzymania zasobów oraz przedłużania licencji na oprogramowanie zakupione ze środków pozyskanych w ramach zewnętrznych grantów i projektów po zakończeniu ich realizacji, zarówno w okresie trwałości projektu, jak i po jego upływie. Regulacje powinny obejmować również zasady kontynuowania innych licencji na narzędzia niezbędne do utrzymania wcześniej opracowanych kursów i materiałów dydaktycznych, w tym na oprogramowanie autorskie służące do tworzenia materiałów e-learningowych.

DZIAŁANIE 4: Utworzenie wewnętrznego budżetu dydaktycznego przeznaczonego na zakup zasobów niezbędnych do realizacji zadań dydaktycznych, w tym nowoczesnych technologii edukacyjnych, materiałów edukacyjnych, narzędzi dydaktycznych (w tym oprogramowania), narzędzi wykorzystujących sztuczną inteligencję w dydaktyce, licencji na specjalistyczne oprogramowanie autorskie służące do projektowania interaktywnych kursów i materiałów e-learningowych, a także na udział w szkoleniach. Z budżetu tego powinny być również finansowane utrzymanie, amortyzacja i niezbędna modernizacja zasobów oraz zakup materiałów eksploatacyjnych i substancji koniecznych do prawidłowego funkcjonowania urządzeń i innych zasobów, z odpowiednio wczesnym planowaniem terminów tego rodzaju dodatkowych inwestycji.

DZIAŁANIE 5: Ustalenie wewnętrznych zasad zakupu narzędzi, technologii i materiałów edukacyjnych o charakterze niezużywalnym, które mogą być wykorzystywane w pełnym

zakresie przez więcej niż jednego pracownika, w szczególności licencji na oprogramowanie. Zasady te powinny określać możliwość zakupu określonej liczby zasobów na potrzeby całej jednostki (wydziału, katedry lub instytutu), z możliwością ich przekazywania pomiędzy nauczycielami/nauczycielkami akademickimi, lub zakupu zasobów dla stałych bądź wszystkich potencjalnych użytkowników. Określone zostaną również zasady przydzielania i przekazywania licencji, administrowania kontami użytkowników oraz wskazana zostanie jednostka odpowiedzialna za zarządzanie dostępem.

DZIAŁANIE 6: Umożliwienie korzystania z zasobów niezbędnych do pracy dydaktycznej osobom kształcącym się w szkołach doktorskich oraz osobom studiującym, jeżeli korzystanie z tych zasobów wymaga posiadania odpowiedniego konta zakładanego z wykorzystaniem adresu e-mail w domenie Uniwersytetu Łódzkiego.

CEL OPERACYJNY 5.2: **ROZWIJANIE WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI W ZAKRESIE KORZYSTANIA Z ZASOBÓW WSPIERAJĄCYCH PRACĘ DYDAKTYCZNĄ**

DZIAŁANIE 1: Organizacja bezpłatnych dla uczestników szkoleń wewnętrznych dotyczących możliwości wykorzystania zasobów wspierających pracę dydaktyczną, zarówno przed ich zakupem (poprzez prezentację wersji testowych), jak i po zakupie. Szkolenia będą obejmować również zasoby, których zakup nie jest konieczny ze względu na ich bezpłatną dostępność lub posiadanie przez Uniwersytet Łódzki nieograniczonego dostępu do nich, w szczególności narzędzia dostępne w pakiecie Office 365 oraz na platformie Moodle. W szkoleniach będą mogły uczestniczyć także osoby kształcące się w szkołach doktorskich, prowadzące zajęcia dydaktyczne lub przygotowujące się do ich prowadzenia.

DZIAŁANIE 2: Organizacja, w przypadku wystąpienia takiej potrzeby, odrębnych szkoleń dla osób studiujących dotyczących wykorzystania zasobów edukacyjnych, bezpłatnych dla uczestników lub odpłatnych, finansowanych przez jednostkę Uniwersytetu Łódzkiego bądź

z innych źródeł. Działanie obejmuje również umożliwienie osobom studiującym dostępu do przygotowanych tutoriali lub innych materiałów asynchronicznych przeznaczonych do samodzielnego zapoznania się.

DZIAŁANIE 3: Opracowanie i udostępnienie wszystkim nauczycielom/nauczycielkom akademickim oraz osobom kształcącym się w szkołach doktorskich tutoriali lub innych materiałów asynchronicznych przeznaczonych do samodzielnego zapoznania się, dotyczących wykorzystania narzędzi bezpłatnych, którymi Uniwersytet Łódzki już dysponuje lub z których można korzystać indywidualnie, a także narzędzi płatnych, zarówno przed ich zakupem, jak i po nim.

DZIAŁANIE 4: Umożliwienie udziału w płatnych szkoleniach zewnętrznych dotyczących wykorzystania bezpłatnych i płatnych zasobów dydaktycznych, w tym zasobów możliwych do zakupu, organizowanych przez ich twórców, sprzedawców lub inne organizacje specjalizujące się w ich użytkowaniu. Liczba szkoleń, w których może uczestniczyć dana osoba prowadząca zajęcia dydaktyczne (nauczyciel akademicki/nauczycielka akademicka lub osoba kształcąca się w szkole doktorskiej), zostanie określona w regulacjach wewnętrznych, z uwzględnieniem dostępnego budżetu oraz przyjętego okresu rozliczeniowego, np. roku akademickiego.

DZIAŁANIE 5: Organizacja szkoleń z zakresu użytkowania zakupionych zasobów dydaktycznych, prowadzonych przez ich sprzedawców, twórców, organizacje specjalizujące się w ich użytkowaniu lub pracowników Uniwersytetu Łódzkiego, pod warunkiem posiadania przez nich pełnej wiedzy i umiejętności niezbędnych do korzystania z danego zasobu. Szkolenia będą przeznaczone dla wszystkich osób prowadzących zajęcia dydaktyczne i korzystających z tych zasobów, w tym osób kształcących się w szkołach doktorskich.

DZIAŁANIE 6: Organizacja cyklicznych szkoleń wewnętrznych lub zewnętrznych dotyczących użytkowania zasobów wspierających pracę dydaktyczną, służących prezentacji ich nowych funkcjonalności, sposobów wykorzystania oraz aktualizacji wiedzy nauczycieli/nauczycielek akademickich i osób kształcących się w szkołach doktorskich.

DZIAŁANIE 7: Organizacja indywidualnych lub zespołowych konsultacji wewnętrznych, dostępnych w trybie ciągłym dla wszystkich osób prowadzących zajęcia dydaktyczne, w tym osób kształcących się w szkołach doktorskich, dotyczących wykorzystania zasobów wspierających pracę dydaktyczną, zarówno zakupionych, jak i dostępnych bezpłatnie, w szczególności narzędzi pakietu Office 365 oraz platformy Moodle.

CEL OPERACYJNY 5.3: **RACJONALNE NABYWANIE I EFEKTYWNE WYKORZYSTYWANIE ZASOBÓW NIEZBĘDNYCH DO REALIZACJI ZADAŃ DYDAKTYCZNYCH**

DZIAŁANIE 1: Staranny dobór zasobów dydaktycznych, w szczególności technologii edukacyjnych, których odpłatne wersje warto nabyć ze środków pochodzących z zewnętrznych źródeł finansowania lub budżetu dydaktycznego Uniwersytetu Łódzkiego. Proces ten powinien obejmować kolejne etapy: budowanie świadomości istnienia dostępnych narzędzi (poprzez szkolenia lub tutoriale) i prezentację ich bezpłatnych funkcjonalności, umożliwienie potencjalnym użytkownikom ich przetestowania, analizę sposobów użytkowania oraz preferencji użytkowników, a następnie podjęcie ostatecznej decyzji o zakupie.

DZIAŁANIE 2: Organizacja szkoleń oraz opracowanie zaleceń dotyczących bezpiecznego korzystania z zasobów edukacyjnych, zarówno bezpłatnych, jak i płatnych, których zakup jest rozważany, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony danych osobowych osób prowadzących zajęcia dydaktyczne oraz osób studiujących.

DZIAŁANIE 3: Wprowadzenie obowiązku uzasadniania potrzeby zakupu zasobów niezbędnych do pracy dydaktycznej, niezależnie od tego, czy są one finansowane ze środków zewnętrznych, czy wewnętrznych. Osoba lub jednostka wnioskująca o zakup powinna wskazać, w jaki sposób dany zasób zostanie wykorzystany do podnoszenia jakości kształcenia i doskonalenia organizacji procesu dydaktycznego, a także określić termin jego wykorzystania,

liczony od momentu przekazania zasobu. Deklaracje te będą miały charakter wiążący od chwili przekazania zakupionego zasobu osobie lub jednostce wnioskującej.

DZIAŁANIE 4: Systematyczna weryfikacja przez przełożonego lub inną osobę odpowiedzialną za zakup i przekazanie zasobu dydaktycznego, czy jest on wykorzystywany zgodnie z deklaracjami osoby lub jednostki wnioskującej o jego zakup oraz czy przyczynia się do podnoszenia jakości kształcenia i doskonalenia przebiegu procesu dydaktycznego. Weryfikacja będzie prowadzona poprzez analizę raportów użytkowników, aktywności w narzędziach edukacyjnych (o ile funkcjonalności panelu administratora na to pozwalają), obserwację zajęć, hospitacje oraz analizę wyników ankiet studenckich. W przypadku stwierdzenia braku wykorzystania zasobu lub jego użytkowania niezgodnego z deklaracjami podejmowane będą odpowiednie działania interwencyjne, w tym rozważenie możliwości przekazania zasobu innej osobie prowadzącej zajęcia dydaktyczne – nauczycielowi akademickiemu/nauczycielce akademickiej lub osobie kształcącej się w szkole doktorskiej, która prowadzi zajęcia dydaktyczne albo przygotowuje się do ich prowadzenia w jasno określonym terminie. Weryfikacja będzie również stanowić podstawę do podjęcia decyzji, czy osoba niewykorzystująca zasobu lub korzystająca z niego niezgodnie z deklaracjami będzie mogła w przyszłości ubiegać się o zakup innego zasobu o analogicznym charakterze.

CEL OPERACYJNY 5.4: **ZAPEWNIENIE WYSOKIEJ JAKOŚCI CYFROWEGO ŚRODOWISKA UCZENIA SIĘ**

DZIAŁANIE 1: Opracowanie ogólnouczelnianego standardu kursów realizowanych na platformie Moodle.

DZIAŁANIE 2: Opracowanie standardów jakości kształcenia w formule e-learningu, blended learningu oraz zajęć hybrydowych.

DZIAŁANIE 3: Określenie minimalnych wymagań dotyczących struktury kursów, komunikacji, interakcji, oceniania oraz udzielania informacji zwrotnej.

DZIAŁANIE 4: Zapewnienie integracji platformy Moodle z narzędziami dostępnymi w pakiecie Microsoft Office 365.

DZIAŁANIE 5: Zapewnienie wsparcia metodycznego, technicznego, graficznego oraz w zakresie dostępności dla nauczycieli/nauczycielek akademickich i innych osób prowadzących zajęcia dydaktyczne, dotyczącego projektowania cyfrowego środowiska uczenia się i dostosowywania go do specyfiki prowadzonych zajęć.

DZIAŁANIE 6: Utworzenie repozytorium wzorcowych modułów, szablonów i komponentów możliwych do wykorzystania w e-learningu, blended learningu oraz kształceniu hybrydowym.

DZIAŁANIE 7: Opracowanie zasad aktualizacji, archiwizacji i ponownego wykorzystywania opracowanych materiałów dydaktycznych.

DZIAŁANIE 8: Wprowadzenie jednolitych standardów dostępności dla wszystkich zasobów cyfrowych wykorzystywanych w dydaktyce na Uniwersytecie Łódzkim.

CEL STRATEGICZNY 6: **UWZGLĘDNIANIE NEURORÓŻNORODNOŚCI, INDYWIDUALNYCH SZCZEGÓLNYCH POTRZEB ORAZ MOŻLIWOŚCI POZNAWCZYCH OSÓB STUDIUJĄCYCH I UCZĄCYCH SIĘ W PROCESIE KSZTAŁCENIA**

CEL OPERACYJNY 6.1: **OTWARTOŚĆ NA SZCZEGÓLNE POTRZEBY, W TYM NEURORÓŻNORODNOŚĆ I MOŻLIWOŚCI POZNAWCZE OSÓB STUDIUJĄCYCH**

DZIAŁANIE 1: Informowanie o potrzebie zgłaszania osobom prowadzącym zajęcia dydaktyczne (nauczycielom/nauczycielkom akademickim, praktykom, osobom prowadzącym szkolenia dla osób studiujących, osobom kształcącym się w szkołach doktorskich itp.)

szczególnych potrzeb, w tym potrzeb fizycznych oraz wynikających z neuroróżnorodności, w formie najbardziej komfortowej dla danej osoby uczącej się. Umożliwienie również dobrowolnego zgłaszania tego rodzaju informacji podczas rejestracji na wydarzenia i szkolenia dla osób studiujących, z zapewnieniem poufności i bezpieczeństwa przekazywanych danych oraz wskazaniem dostępnych kanałów komunikacji.

DZIAŁANIE 2: Informowanie o możliwości i znaczeniu zgłaszania szczególnych potrzeb, w tym fizycznych oraz wynikających z neuroróżnorodności, prodziekanowi właściwemu ds. studenckich lub osobie wyznaczonej w jednostkach pozawydziałowych Uniwersytetu Łódzkiego, w formie zapewniającej osobie zgłaszającej możliwie największe poczucie bezpieczeństwa.

DZIAŁANIE 3: Umożliwienie korzystania ze wsparcia wyspecjalizowanej jednostki Uniwersytetu Łódzkiego odpowiedzialnej za dostępność i wsparcie osób ze szczególnymi potrzebami, w zakresie diagnozowania indywidualnych potrzeb, w tym wynikających z neuroróżnorodności, oraz uzyskiwania stosownych zaświadczeń i rekomendacji dla osób prowadzących zajęcia dydaktyczne. Wsparcie to powinno obejmować również możliwość uzyskania innych zaleceń ułatwiających funkcjonowanie w środowisku akademickim i społecznym, a także pomocy psychologicznej w związku z doświadczanymi trudnościami.

DZIAŁANIE 4: Informowanie o ogólnodostępnych formach wsparcia oferowanych poza Uniwersytetem Łódzkim osobom studiującym ze szczególnymi potrzebami, w tym wynikającymi z neuroróżnorodności oraz doświadczającym trudności emocjonalnych.

DZIAŁANIE 5: Zwiększanie świadomości osób studiujących ze szczególnymi potrzebami, w tym wynikającymi z neuroróżnorodności, poprzez komunikację bezpośrednią oraz kampanię edukacyjną, w zakresie poszanowania ich potrzeb i możliwości dostosowania do nich materiałów dydaktycznych, organizacji zajęć, sposobów wykonywania zadań oraz form zaliczeń i egzaminów.

DZIAŁANIE 6: Informowanie o potrzebie bieżącego zgłaszania osobom prowadzącym zajęcia dydaktyczne lub inne formy kształcenia trudności w rozumieniu przekazywanych treści, niedostępności materiałów dydaktycznych lub niedostosowania sposobu prowadzenia zajęć do szczególnych potrzeb osób studiujących. Zgłaszanie tych trudności powinno odbywać się w formie zapewniającej osobie studiującej możliwie największe poczucie bezpieczeństwa.

DZIAŁANIE 7: Informowanie wszystkich osób studiujących o potrzebie bieżącego zgłaszania osobom prowadzącym zajęcia dydaktyczne lub inne formy kształcenia trudności w rozumieniu przekazywanych treści lub poleceń, wynikających ze zróżnicowanych możliwości poznawczych. Zgłaszanie powinno odbywać się w formie najbardziej komfortowej dla osoby studiującej, a jednocześnie umożliwiającej nauczycielowi akademickiemu/nauczycielce akademickiej lub innej osobie prowadzącej zajęcia bądź inną formę kształcenia sprawne reagowanie na pojawiające się trudności.

DZIAŁANIE 8: Organizacja kursu w formie zdalnej i asynchronicznej, z możliwością skorzystania z dodatkowych konsultacji, dotyczącego funkcjonowania pamięci, metod wspomagania zapamiętywania oraz możliwości poznawczych współczesnego człowieka. Kurs będzie obejmować zagadnienia związane z pamięcią, uwagą, samoregulacją, strategiami uczenia się, przeciążeniem informacyjnym, higieną cyfrową, wpływem sztucznej inteligencji na wysiłek poznawczy oraz odpowiedzialnym korzystaniem z narzędzi wspomagających uczenie się.

CEL OPERACYJNY 6.2: **ROZWIJANIE KOMPETENCJI OSÓB PROWADZĄCYCH ZAJĘCIA DYDAKTYCZNE I SZKOLENIA ORAZ ICH PRZEŁOŻONYCH W ZAKRESIE UWZGLĘDNIANIA SZCZEGÓLNYCH POTRZEB I MOŻLIWOŚCI OSÓB UCZĄCYCH SIĘ**

DZIAŁANIE 1: Każdorazowe wydawanie przez jednostkę wewnętrzną zajmującą się wsparciem i dostępnością rekomendacji dotyczących organizacji procesu dydaktycznego dla każdej osoby studiującej, u której zidentyfikowano szczególne potrzeby, w tym wynikające z neuroróżnorodności. Rekomendacje powinny być formułowane w sposób wystarczająco zrozumiały dla osób niebędących specjalistami w zakresie niepełnosprawności, neuroróżnorodności oraz innych indywidualnych wyzwań edukacyjnych.

DZIAŁANIE 2: Opracowanie przez jednostkę wewnętrzną zajmującą się wsparciem i dostępnością zaleceń dotyczących organizacji procesu dydaktycznego dla osób z określonymi grupami chorób fizycznych, niepełnosprawności oraz cechami związanymi z neuroróżnorodnością, w formie poradnika lub innych materiałów przeznaczonych do samodzielnego zapoznania się, oraz udostępnienie ich wszystkim osobom prowadzącym zajęcia dydaktyczne i inne formy kształcenia na Uniwersytecie Łódzkim.

DZIAŁANIE 3: Opracowanie przez jednostkę wewnętrzną zajmującą się wsparciem i dostępnością zaleceń oraz procedury postępowania dla wszystkich pracowników i osób prowadzących zajęcia na Uniwersytecie Łódzkim w przypadku uzyskania informacji o kryzysie emocjonalnym osoby studiującej lub innej osoby w środowisku zawodowym.

DZIAŁANIE 4: Organizacja konsultacji synchronicznych i asynchronicznych dla wszystkich osób prowadzących zajęcia dydaktyczne i inne formy kształcenia na Uniwersytecie Łódzkim, dotyczących dostosowywania procesu dydaktycznego i materiałów dydaktycznych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, w tym wynikającymi z neuroróżnorodności, w przypadku niezrozumienia wcześniej przekazanych informacji lub pojawienia się innych wątpliwości.

DZIAŁANIE 5: Organizacja szkoleń prowadzonych przez pracowników jednostki wewnętrznej zajmującej się wsparciem i dostępnością lub inne osoby posiadające wykształcenie psychologiczne bądź medyczne, przeznaczonych dla wszystkich osób prowadzących zajęcia dydaktyczne i inne formy kształcenia na Uniwersytecie Łódzkim. Szkolenia będą dotyczyć dostosowywania organizacji zajęć, form zaliczeń oraz przygotowywania materiałów

dydaktycznych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, w tym wynikającymi z neuroróżnorodności, a także wdrażania zasad projektowania uniwersalnego w edukacji (UDL – Universal Design for Learning).

DZIAŁANIE 6: Organizacja szkoleń dla osób prowadzących zajęcia dydaktyczne na Uniwersytecie Łódzkim oraz osób kształcących się w szkołach doktorskich, dotyczących funkcjonowania ludzkiej pamięci oraz metod usprawniania rozumienia i zapamiętywania u współczesnych osób studiujących i uczących się. Szkolenia powinny umożliwiać praktyczne doświadczanie zmian w sposobach prowadzenia zajęć, polegających na przechodzeniu od nieskutecznych do skutecznych rozwiązań dydaktycznych.

DZIAŁANIE 7: Opracowanie i udostępnienie zaleceń oraz organizacja dodatkowych konsultacji i szkoleń warsztatowych dotyczących zapewniania dostępności materiałów dydaktycznych przygotowywanych w dokumentach Word, prezentacjach, plikach PDF, na platformie Moodle, a także multimediów, nagrań, napisów, transkrypcji oraz materiałów tworzonych z wykorzystaniem innych narzędzi cyfrowych. Działania te powinny uwzględniać zasady projektowania uniwersalnego (UDL) oraz potrzeby osób studiujących i uczących się zarówno podczas zajęć prowadzonych przez osoby nauczające, jak i w ramach samodzielnej nauki.

DZIAŁANIE 8: Wprowadzenie obowiązku udziału w szkoleniu e-learningowym dotyczącym wdrażania zasad projektowania uniwersalnego w dydaktyce, opracowanym na potrzeby projektu „Aktywni – Program Rozwoju Dydaktyki i Kompetencji”, w trakcie realizacji projektu, w okresie jego trwałości lub po jego zakończeniu.

CEL OPERACYJNY 6.3: **UWZGLĘDNIANIE SZCZEGÓLNYCH POTRZEB, W TYM WYNIKAJĄCYCH Z NEURORÓŻNORODNOŚCI ORAZ MOŻLIWOŚCI POZNAWCZYCH OSÓB PROWADZĄCYCH ZAJĘCIA**

DYDAKTYCZNE W PROCESIE KSZTAŁCENIA I WYKONYWANIA PRACY ZAWODOWEJ

DZIAŁANIE 1: Umożliwienie wszystkim osobom prowadzącym zajęcia dydaktyczne, doświadczającym szczególnych potrzeb, w tym związanych z neuroróżnorodnością, a także wątpliwości i kryzysów emocjonalnych, korzystania w sposób systematyczny, doraźny lub w ramach organizowanych szkoleń z oferty jednostki wewnętrznej Uniwersytetu Łódzkiego specjalizującej się we wsparciu i dostępności. Wsparcie to powinno obejmować również możliwość uzyskania stosownych rekomendacji dotyczących organizacji pracy oraz dbałości o własny dobrostan.

DZIAŁANIE 2: Informowanie o potrzebie przekazywania informacji o własnych szczególnych potrzebach, w tym związanych z neuroróżnorodnością, przełożonym osób prowadzących zajęcia dydaktyczne oraz prodziekanom właściwym ds. jakości kształcenia, w sposób zapewniający osobom zgłaszającym poczucie bezpieczeństwa.

DZIAŁANIE 3: Informowanie wszystkich osób prowadzących zajęcia dydaktyczne o konieczności korzystania z dostępnych form wsparcia oraz o sposobach uzyskania takiej pomocy w przypadku nasilenia się lub zmiany objawów związanych ze szczególnymi potrzebami, w tym neuroróżnorodnością, a przede wszystkim w sytuacji wystąpienia kryzysu emocjonalnego.

DZIAŁANIE 4: Opracowanie przez jednostkę wewnętrzną Uniwersytetu Łódzkiego specjalizującą się we wsparciu i zapewnianiu dostępności ogólnych rekomendacji dla władz wydziałów i innych jednostek pozawydziałowych Uniwersytetu Łódzkiego, pracowników, przełożonych osób prowadzących zajęcia dydaktyczne oraz osób organizujących i prowadzących różne formy kształcenia. Rekomendacje będą dotyczyć dostosowywania organizacji pracy, przebiegu procesu kształcenia oraz zapewniania dostępności materiałów dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym wynikającymi z neuroróżnorodności. Jednostka

ta opracuje również zalecenia dotyczące reagowania na komunikaty i zachowania mogące wskazywać na występowanie kryzysu emocjonalnego.

DZIAŁANIE 5: Informowanie o potrzebie przekazywania informacji o szczególnych potrzebach, w tym związanych z neuroróżnorodnością, osobom prowadzącym szkolenia i konsultacje służące podnoszeniu kompetencji dydaktycznych i cyfrowych oraz inne formy kształcenia. Informacje te będą mogły być przekazywane za pośrednictwem formularzy rejestracyjnych na dane wydarzenie lub bezpośrednio podczas rozmowy z osobą prowadzącą, w sposób najbardziej komfortowy dla danej osoby uczącej się.

DZIAŁANIE 6: Zwiększanie świadomości osób prowadzących zajęcia dydaktyczne w zakresie przysługującego im prawa do oczekiwania poszanowania wcześniej zakomunikowanych szczególnych potrzeb, w tym zachowań i potrzeb związanych z neuroróżnorodnością, oraz zróżnicowanych możliwości poznawczych. Prawo to powinno być respektowane przez osoby współpracujące, przełożonych oraz osoby organizujące i prowadzące szkolenia, konsultacje metodyczne i inne formy kształcenia, również w sytuacjach, gdy osoby prowadzące zajęcia dydaktyczne same uczestniczą w procesie kształcenia.

DZIAŁANIE 7: Informowanie osób prowadzących zajęcia dydaktyczne o przysługującym im prawie do zgłaszania przełożonym oraz osobom organizującym i prowadzącym różne formy kształcenia trudności w rozumieniu przekazywanych informacji i poleceń, a także niedostosowania materiałów do ich potrzeb. Zgłaszanie powinno odbywać się w formie najbardziej komfortowej dla danej osoby, a jednocześnie umożliwiającej odpowiednio szybką reakcję osoby, do której skierowano zgłoszenie.

CEL OPERACYJNY 6.4: **PROJEKTOWANIE DOSTĘPNEGO I WŁĄCZAJĄCEGO ŚRODOWISKA UCZENIA SIĘ ZGODNIE Z ZASADAMI PROJEKTOWANIA UNIWERSALNEGO (UDL)**

DZIAŁANIE 1: Określenie minimalnego standardu dostępności zajęć dydaktycznych na Uniwersytecie Łódzkim oraz monitorowanie jego przestrzegania.

DZIAŁANIE 2: Ustalenie obowiązującego minimalnego standardu dostępności materiałów dydaktycznych oraz monitorowanie jego przestrzegania.

DZIAŁANIE 3: Przeprowadzenie audytu kursów i materiałów dydaktycznych pod kątem ich zgodności z zasadami i założeniami projektowania uniwersalnego oraz sformułowanie rekomendacji dotyczących niezbędnych zmian w tym zakresie.

DZIAŁANIE 4: Opracowanie szablonów materiałów i narzędzi dydaktycznych uwzględniających założenia projektowania uniwersalnego.

DZIAŁANIE 5: Każdorazowa ocena dostępności narzędzi wspierających projektowanie i prowadzenie procesu dydaktycznego przed podjęciem decyzji o ich zakupie.

DZIAŁANIE 6: Wprowadzenie spełniania wymagań dotyczących dostępności narzędzi i materiałów jako jednego z kryteriów oceny ofert w postępowaniach przetargowych.

DZIAŁANIE 7: Opracowanie standardu tworzenia dostępnych materiałów dydaktycznych na platformie Moodle oraz z wykorzystaniem narzędzi autorskich służących do tworzenia kursów e-learningowych.

CEL STRATEGICZNY 7: **BUDOWANIE WIZERUNKU UCZELNI OTWARTEJ I PRZYJAZNEJ JAKO MIEJSCA PRACY I KSZTAŁCENIA**

CEL OPERACYJNY 7.1: **ZAPEWNIANIE WSPARCIA SZKOŁOM I NAUCZYCIELOM/NAUCZYCIELKOM NA WCZEŚNIEJSZYCH ETAPACH KSZTAŁCENIA**

DZIAŁANIE 1: Rozpoznanie potrzeb przedstawicieli szkół i podmiotów organizujących edukację indywidualną w zakresie oferty wsparcia metodycznego i graficznego dla uczniów, osób przygotowujących się do matury oraz nauczycieli/nauczycielek, z uwzględnieniem oczekiwanych treści i preferowanych form wsparcia ze strony specjalistów zatrudnionych na Uniwersytecie Łódzkim.

DZIAŁANIE 2: Przeprowadzenie badań wśród przedstawicieli szkół, przedszkoli i podmiotów organizujących edukację indywidualną dotyczących znajomości działań podejmowanych już przez Uniwersytet Łódzki w zakresie popularyzacji współczesnej wiedzy naukowej i kształtowania światopoglądu, takich jak „Uniwersytet Zawsze Otwarty" czy „Zdolny Uczeń – Świetny Student", a także rozpoznanie potrzeb w zakresie modyfikacji lub rozszerzenia tej oferty.

DZIAŁANIE 3: Rozwijanie działań z zakresu popularyzacji nauki i kształtowania światopoglądu wśród dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, a także zwiększanie świadomości istnienia tego rodzaju inicjatyw.

DZIAŁANIE 4: Przygotowanie oferty materiałów asynchronicznych, przeznaczonych do samodzielnego zapoznania się, służących podnoszeniu kompetencji dydaktycznych i cyfrowych nauczycieli/nauczycielek szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz nauczycieli/nauczycielek przedszkolnych, a także rodziców wspierających swoje dzieci w edukacji indywidualnej.

DZIAŁANIE 5: Systematyczna organizacja spotkań metodycznych i szkoleń dla nauczycieli/nauczycielek szkół podstawowych i ponadpodstawowych, nauczycieli/nauczycielek przedszkolnych oraz rodziców wspierających dzieci w edukacji indywidualnej, umożliwiających wymianę doświadczeń oraz rozwijanie kompetencji i umiejętności dydaktycznych.

DZIAŁANIE 6: Organizacja otwartego kursu w formule asynchronicznej lub synchronicznej dla maturzystów oraz osób przygotowujących się do egzaminu ósmoklasisty, dotyczącego skutecznego uczenia się, funkcjonowania pamięci oraz możliwości poznawczych.

DZIAŁANIE 7: Organizacja grupowych kursów przedmiotowych dla maturzystów, realizowanych w formie stacjonarnej lub zdalnej, obejmujących zagadnienia i przedmioty przydatne zarówno w przygotowaniu do egzaminu maturalnego, w szczególności na poziomie rozszerzonym, jak i w rozpoczęciu oraz kontynuowaniu studiów w poszczególnych dyscyplinach naukowych.

DZIAŁANIE 8: Przygotowanie oferty kursów metodycznych i innych form kształcenia oraz rozwijanie oferty studiów podyplomowych służących podnoszeniu kompetencji dydaktycznych i cyfrowych nauczycieli/nauczycielek szkół podstawowych i ponadpodstawowych, nauczycieli/nauczycielek przedszkolnych oraz rodziców organizujących edukację domową swoich dzieci. Ukończenie tych form kształcenia może wiązać się z uzyskaniem zaświadczenia, mikropoświadczenia lub odpowiedniego dyplomu.

CEL OPERACYJNY 7.2: **WYMIANA DOŚWIADCZEŃ ORAZ TWORZENIE MOŻLIWOŚCI UCZENIA SIĘ DLA PODMIOTÓW RYNKOWYCH I ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH ORAZ ICH PRACOWNIKÓW**

DZIAŁANIE 1: Organizacja spotkań przedstawicieli biznesu oraz pracowników podmiotów rynkowych i organizacji pozarządowych z przedstawicielami wydziałów, nauczycielami/nauczycielkami akademickimi oraz przedstawicielami innych jednostek pozawydziałowych Uniwersytetu Łódzkiego w celu wymiany doświadczeń i omówienia dostosowania oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy.

DZIAŁANIE 2: Organizacja kursów tematycznych i językowych służących podnoszeniu kompetencji i umiejętności oraz poszerzaniu wiedzy specjalistycznej, a jednocześnie

stwarzających przestrzeń do wymiany doświadczeń między pracownikami poszczególnych podmiotów lub przedstawicielami różnych organizacji. Ukończenie kursów będzie wiązało się z uzyskaniem zaświadczenia lub mikropoświadczenia.

DZIAŁANIE 3: Organizacja kursów dla menedżerów i kierowników podmiotów rynkowych i organizacji pozarządowych, służących rozwijaniu kompetencji menedżerskich i analitycznych, doskonaleniu umiejętności miękkich oraz kompetencji w zakresie przekazywania informacji, a także umożliwiających wymianę doświadczeń. Ukończenie kursów będzie wiązało się z uzyskaniem zaświadczenia lub mikropoświadczenia.

DZIAŁANIE 4: Organizacja konsultacji lub szkoleń z udziałem nauczycieli/nauczycielek akademickich i innych specjalistów/specjalistek zatrudnionych na Uniwersytecie Łódzkim dla przedstawicieli podmiotów rynkowych i organizacji pozarządowych, które zwrócą się do uczelni z potrzebą uzyskania wsparcia w zrozumieniu przyczyn określonych zjawisk, rozpoznaniu możliwości występujących w organizacji lub motywowaniu pracowników do zmian. Celem tych działań będzie uzupełnienie wiedzy przedstawicieli organizacji o niezbędne podstawy teoretyczne i naukowe.

DZIAŁANIE 5: Organizacja szkoleń dotyczących etycznego, nowoczesnego i racjonalnego wykorzystywania sztucznej inteligencji dla przedstawicieli i pracowników podmiotów rynkowych oraz organizacji pozarządowych.

DZIAŁANIE 6: Organizacja wsparcia dla podmiotów rynkowych i organizacji pozarządowych, które zwrócą się do Uniwersytetu Łódzkiego z potrzebą rozwiązania problemów społecznych o charakterze lokalnym lub globalnym. Wsparcie będzie polegało na opracowywaniu projektów rozwiązań przez nauczycieli akademickich/nauczycielki akademickie i osoby studiujące, z wykorzystaniem metodyki praktycznych metod dydaktycznych, we współpracy z jednostką odpowiedzialną za transfer technologii lub przedstawicielami wydziałów.

DZIAŁANIE 7: Rozwijanie oferty studiów podyplomowych z uwzględnieniem potrzeb pracowników i współczesnego rynku pracy oraz skuteczne komunikowanie tej oferty za pośrednictwem pracodawców.

CEL OPERACYJNY 7.3: **TWORZENIE MOŻLIWOŚCI ROZWOJU DLA OSÓB PRYWATNYCH NIEZWIĄZANYCH ZAWODOWO Z UNIWERSYTETEM ŁÓDZKIM**

DZIAŁANIE 1: Systematyczne przygotowywanie i publikowanie materiałów popularyzujących naukę oraz poszerzających wiedzę z różnych dyscyplin naukowych, przeznaczonych dla osób indywidualnych niezwiązanych z Uniwersytetem Łódzkim, a także skuteczne informowanie o ich dostępności.

DZIAŁANIE 2: Organizacja spotkań dotyczących wykorzystywania nowych technologii i sztucznej inteligencji w codziennym życiu prywatnym i zawodowym, przeznaczonych dla osób niezwiązanych zawodowo z Uniwersytetem Łódzkim.

DZIAŁANIE 3: Publikowanie materiałów oraz organizacja spotkań dla osób niezwiązanych z Uniwersytetem Łódzkim, poświęconych skutecznemu uczeniu się przez całe życie.

DZIAŁANIE 4: Organizacja szkoleń, kursów oraz studiów podyplomowych dla osób prywatnych, służących rozwijaniu ich kompetencji i poszerzaniu wiedzy, których ukończenie będzie wiązało się z uzyskaniem zaświadczenia, mikropoświadczenia lub odpowiedniego dyplomu, a także zwiększanie skuteczności informowania o tej ofercie.

CEL OPERACYJNY 7.4: **BUDOWANIE ŚWIADOMOŚCI, ŻE UNIWERSYTET ŁÓDZKI JEST MIEJSCEM WSPIERAJĄCYM PRZYSZŁYCH PRACOWNIKÓW DYDAKTYCZNYCH I BADAWCZO-DYDAKTYCZNYCH,**

PRZYSZŁE OSOBY STUDIUJĄCE ORAZ OSOBY PLANUJĄCE KSZTAŁCENIE W SZKOŁACH DOKTORSKICH

DZIAŁANIE 1: Organizacja kampanii informacyjnej skierowanej zarówno do społeczności akademickiej Uniwersytetu Łódzkiego, jak i do odbiorców zewnętrznych, prezentującej działania realizowane na rzecz nauczycieli/nauczycielek akademickich, osób studiujących i kształcących się w szkołach doktorskich oraz współpracę dydaktyczną uczelni z otoczeniem.

DZIAŁANIE 2: Zwiększanie rozpoznawalności Zespołu Doskonałości Dydaktycznej poprzez promowanie jego działalności w pierwszej kolejności w społeczności Uniwersytetu Łódzkiego, a następnie wśród szkół, innych placówek edukacyjnych oraz uczelni krajowych i zagranicznych. Działania te będą obejmować informowanie o funkcjonowaniu Zespołu jako uczelnianego centrum wspierającego dydaktyków (CTL – Center for Teaching and Learning), a także określenie jego funkcji i kierunków rozwoju w zakresie świadczenia usług metodycznych, technologicznych, graficznych, związanych z dostępnością oraz innych form wsparcia rozwojowego.

DZIAŁANIE 3: Opracowanie interaktywnej mapy działań zapewniających wsparcie metodyczne i dydaktyczne osobom studiującym, osobom kształcącym się w szkołach doktorskich, pracownikom dydaktycznym i badawczo-dydaktycznym oraz osobom i podmiotom zewnętrznym. Mapa będzie umożliwiać zapoznanie się z dostępnymi działaniami oraz przekierowywać użytkowników do odpowiednich podstron internetowych lub dostępnych przestrzeni wirtualnych.

DZIAŁANIE 4: Utworzenie jednostki organizacyjnej w strukturze Uniwersytetu Łódzkiego odpowiedzialnej za udzielanie informacji o wszystkich działaniach metodycznych, dydaktycznych oraz innych formach wsparcia kierowanych do osób studiujących, osób kształcących się w szkołach doktorskich, pracowników dydaktycznych i badawczo-dydaktycznych oraz osób i podmiotów zewnętrznych. Jednostka ta będzie dysponować

kompleksową wiedzą o działaniach aktualnie realizowanych oraz planowanych w najbliższym czasie. Publicznie udostępnione zostaną również służbowe dane kontaktowe co najmniej jednego przedstawiciela tej jednostki.

DZIAŁANIE 5: Przygotowanie i opublikowanie w Multiportalu rekomendacji w formie materiałów wideo oraz zbioru opinii dotyczących oferowanych działań metodycznych i form wsparcia dla osób studiujących, kształcących się w szkołach doktorskich oraz nauczycieli/nauczycielek akademickich. Materiały te będą służyć wiarygodnemu prezentowaniu skali, różnorodności, przydatności i jakości oferowanych działań, z których mogą korzystać osoby rozważające związanie swojej przyszłości edukacyjnej lub zawodowej z Uniwersytetem Łódzkim.

Zakończenie

Strategia rozwoju dydaktyki Uniwersytetu Łódzkiego ma na celu wspieranie działań służących podnoszeniu jakości kształcenia, przy jednoczesnym zapewnieniu satysfakcji oraz poczucia sensu i znaczenia aktywności dydaktycznej osobom prowadzącym zajęcia, osobom studiującym, a także osobom przygotowującym się do wykonywania pracy dydaktycznej, w tym osobom kształcącym się w szkołach doktorskich oraz studiującym na kierunkach i specjalnościach nauczycielskich. Strategia zakłada zapewnienie systemowego wsparcia wszystkim osobom nauczającym i uczącym się, zarówno na poziomie jednostek organizacyjnych Uniwersytetu Łódzkiego, jak i na poziomie centralnym.

Realizacja strategii ma prowadzić do sytuacji, w której absolwenci studiów nie tylko dysponują pogłębioną wiedzą specjalistyczną, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi, lecz także potrafią krytycznie myśleć i wykazują się odwagą intelektualną. Współcześnie ukończenie studiów nie oznacza bowiem zakończenia procesu rozwoju człowieka, dlatego absolwenci powinni odczuwać motywację do uczenia się przez całe życie. Równie istotne jest, aby nauczyciele akademiccy/nauczycielki akademickie zachowywali/zachowywały chęć

rozwijania własnych kompetencji i ciekawość poznawczą w obszarze dydaktyki, a jednocześnie nie doświadczali/nie doświadczały frustracji zawodowej. Choć działalność naukowa jest niewątpliwie niezwykle ważna, jej rozwój nie powinien odbywać się kosztem podnoszenia jakości dydaktyki. Dydaktyka i nauka stanowią bowiem dwa równie ważne filary rozwoju Uniwersytetu Łódzkiego. Dlatego twórcy strategii wyrażają nadzieję, że zaproponowane narzędzia motywacyjne, formy wsparcia i komunikacji oraz dostępne działania rozwojowe, wspierane odpowiednimi procedurami zarządzania dydaktyką, będą zachęcać do systematycznego podnoszenia jakości kształcenia.

Strategia wskazuje również na potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa oraz poszanowania wszystkich osób zaangażowanych w organizację i prowadzenie działań dydaktycznych, a także osób studiujących. Obejmuje to między innymi respektowanie różnorodności, w tym neuroróżnorodności, szczególnych potrzeb, zróżnicowanych możliwości poznawczych oraz aktywności podejmowanych przez poszczególne osoby poza sferą edukacyjną. Wierzymy również, że podejmowane działania przyczynią się do umocnienia pozytywnego wizerunku Uniwersytetu Łódzkiego jako miejsca, w którym warto pracować i studiować oraz w którym można liczyć na wsparcie i zrozumienie pojawiających się wątpliwości. Z tego względu jeszcze szerzej otwieramy się na współpracę z otoczeniem uczelni, środowiskiem biznesowym oraz osobami pracującymi i uczącymi się w szkołach na wcześniejszych etapach edukacji.

Jednocześnie przedstawiony katalog działań przyporządkowanych poszczególnym celom operacyjnym nie ma charakteru zamkniętego. Możliwe i wskazane jest jego uzupełnianie o działania podejmowane z inicjatywy wszystkich zainteresowanych stron, zarówno osób bezpośrednio zaangażowanych w prowadzenie zajęć dydaktycznych, jak i jednostek wspierających przebieg procesu dydaktycznego.